

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**NEDOVOLENÉ OZBROJOVÁNÍ SE ZAMĚŘENÍM
NA EXPANZNÍ ZBRANĚ**

Autor práce: Tomáš Tříška, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: JUDr. Jan Dvořák

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2021

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Tomáš Tříška DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Pířbram

Název bakalářské práce: Nedovolené ozbrojování se zaměřením na expanzní zbraně

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Illegal Possession of Firearms with Emphasis on Blank Weapons

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

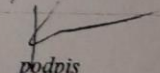
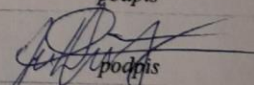
Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul):

JUDr. Jan Dvořák jan.dvorak.ml@gmail.com

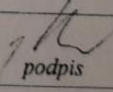
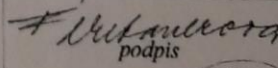
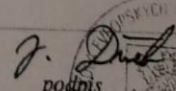
Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): listopad 2020

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem práce je charakteristika současné legislativy v oblasti držení a nabytí expanzních zbraní a ostatních zbraní kategorie D. Zmapovat cíle jejich nelegálních úprav. Následně demonstrovat možné legislativní návrhy právní úpravy nabytí expanzních zbraní.

Student: Tomáš Tříška DiS.	2. 11. 2020 datum	 podpis
Vedoucí práce: JUDr. Jan Dvořák	2. 11. 2020 datum	 podpis

Schvalují zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	13. 11. 20 datum	 podpis
Prorektorka pro studium a vnitřní záležitosti: RNDr. Růžena Ferebauerová	1. 12. 20 datum	 podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	1. 12. 20 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce panu JUDr. Janu Dvořákovi za trpělivost, cenné rady a hlavně za lidský a profesionální přístup k vedení práce. Dále pracovníkům OKTE KŘP hl. m. Prahy za důležité podklady a informace, které byly nezbytné pro tvorbu této práce.

ABSTRAKT

TŘÍSKA, T. *Nedovolené ozbrojování se zaměřením na expanzní zbraně: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2021. 77 s. Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Jan Dvořák

Klíčová slova: nedovolené ozbrojování, expanzní zbraň,

Práce pojednává o trestném činu nedovolené ozbrojování v souvislosti s expanzními zbraněmi. Konkrétně se zabývá nelegálními úpravami těchto zbraní. V úvodních kapitolách se práce zaměřuje na právní úpravu v oblasti zbraní a střeliva, která je upravena zákonem č. 119/2002 Sb. Následně na právní úpravu samotného trestného činu nedovolené ozbrojování. Důležitá část se zabývá nelegálními úpravami expanzních zbraní z pohledu jejich konstrukce. Významná část se zabývá zhodnocením současné právní úpravy v oblasti zbraní a porovnáním s některými zahraničními legislativami. Cílem práce je vytvořit návrh budoucí právní úpravy.

ABSTRACT

TŘÍSKA, T. *Illegal Possession of Firearms with Emphasis on Blank Weapons: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2021. 77 p. Supervisor: JUDr. Jan Dvořák

Key words: illegal possession of firearms, blank weapon

The thesis deals with the illegal possession of a weapon in connection with blank weapons. Specifically, it deals with illegal modifications of these weapons. In the introductory chapter, the work focuses on the legislation in the field of weapons and ammunition, which is regulated under Act No. 119/2002 Coll, subsequently, on the legal arrangement of the crime itself. An important part deals with illegal modifications of blank weapons from the point of view of their construction. A significant part of the thesis deals with the evaluation of current legislation in the field of weapons and comparison with foreign legislation. The work aims to create a proposal for future legislation.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Kategorie zbraní, zbrojní průkazy a licence.....	11
2.1 Kategorie zbraní	11
2.1.1 Zbraně kategorie A.....	12
2.1.2 Zbraně kategorie A-I.....	13
2.1.3 Zbraně kategorie B.....	13
2.1.4 Zbraně kategorie C	14
2.1.5 Zbraně kategorie C-I.....	15
2.1.6 Zbraně kategorie D.....	16
2.2 Zbrojní průkazy	17
2.2.1 Skupina A.....	17
2.2.2 Skupina B a C	18
2.2.3 Skupina D.....	18
2.2.4 Skupina E	19
2.3 Zbrojní licence.....	19
3 Nedovolené ozbrojování	21
3.1 § 279 odst. 1	22
3.2 § 279 odst. 2	25
3.3 § 279 odst. 3	28
3.4 § 279 odst. 4	29
4 Expanzní zbraň a její úpravy.....	31
4.1 Nelegální úpravy expanzních zbraní	33
4.1.1 Továrně vyrobené expanzní zbraně	34
4.1.2 Akustické expanzní zbraně	37
4.2 Nelegální úpravy zbraní kategorie C-I a D.....	39
4.3 Shrnutí	41

5	Příklady	43
5.1	Příklad č. 1	43
5.2	Příklad č. 2	43
5.3	Příklad č. 3	44
5.4	Příklad č. 4	45
5.5	Příklad č. 5	47
5.6	Příklad č. 6	48
5.7	Příklad č. 7	50
5.8	Shrnutí	51
6	Zhodnocení právní úpravy a návrh možné budoucí právní úpravy.....	52
6.1	Právní úprava v zahraničí	55
6.2	Návrh právní úpravy	56
	Závěr	59
	Seznam použitých zdrojů	61
	Seznam obrázků a tabulek.....	66
	Přílohy	67

Úvod

Vznik bakalářské práce na toto téma byl motivován hned několika důvody. Autor práce je povoláním policista a aktivní rekreační střelec, který má ke střelným zbraním poměrně blízko. V rámci výkonu svého povolání autor zaznamenal zvýšené zneužívání expanzních zbraní při páchání trestné činnosti převážně při loupežných přepadeních, kde je využívám jak vzhled těchto zbraní, který je téměř shodný se střelnou zbraní, tak i výstřel, který je také totožný, ovšem bez vymetení střely. Rovněž dochází častěji k výskytu osob, které manipulují na veřejných místech s expanzními zbraněmi pod vlivem alkoholu. Jedním z problémů je i nelegální úprava expanzních zbraní na střelby schopné kulové. Je to problém, který lze převážně pozorovat v zahraničí, ale i v ČR jsou již zmapovány takové příklady. V těchto případech se osoby dopouští trestného činu nedovolené ozbrojování pouze tím, že takovou zbraň mají v držení.

V prvních kapitolách bude práce popisovat právní úpravu týkající se držení zbraní v ČR. Následovat bude definování trestného činu nedovolené ozbrojování dle trestního zákoníku. Důležitou částí je zmapování nelegálních úprav expanzních zbraní. Práce se bude zabývat rozdělením těchto úprav a jejich konkrétním konstrukčním provedením. Součástí bude i technický popis expanzních zbraní a jejich střeliva. Následovat bude kapitola, kde jsou uvedeny příklady nelegálně upravených zbraní. Jedná se o reálné příklady z území ČR.

Cílem práce je charakteristika současné legislativy v oblasti držení a nabývání expanzních zbraní, zmapování jejich nelegálních úprav a okrajově pro srovnání i úpravy ostatních zbraní kategorie C-I nebo D. Vedlejší cíl práce je návrh nové právní úpravy v oblasti expanzních zbraní. Tomu bude předcházet zhodnocení současné právní úpravy a porovnání s některými zahraničními legislativami.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Důvodem vzniku práce je snaha prozkoumat trestnou činnost související s legálním držením expanzní zbraně. Hlavním cílem práce je charakteristika současné legislativy v oblasti držení a nabývání expanzních zbraní a ostatních zbraní kategorie C-I nebo D a zmapování cíle jejich nelegálních úprav. Následně budeme demonstrovat možné legislativní návrhy právní úpravy nabývání expanzních zbraní. Vzhledem ke stanovenému cíli práce bude součástí práce v úvodních kapitolách definice trestného činu nedovolené ozbrojování, kategorie zbraní a způsoby jejich nabývání dle příslušných norem. Primárním důvodem práce je zmapování možností úprav vzhledu, funkčnosti a účinnosti expanzních zbraní, kdy tímto jednáním dojde k naplnění skutkové podstaty trestného činu nedovoleného ozbrojování. Okrajově se práce bude zabývat i ostatními zbraněmi kategorie C-I a D.

K tvorbě práce využiji metodu analýzy současné právní úpravy v kapitole č. 3, za užití informací načerpaných v předchozí kapitole č. 2. Metoda syntézy bude užitá při tvorbě kapitoly č. 4. Součástí práce bude ukázka případů z praxe. Závěrem práce bude návrh možné právní úpravy za pomoci metody komparace, kdy dojde k porovnání současné právní úpravy a případný návrh nové.

2 Kategorie zbraní, zbrojní průkazy a licence

Je obecně známo, že česká legislativa ohledně nabytí, držení a nošení střelných zbraní se řadí mezi jednu z nepropracovanějších v Evropě a rovněž umožňuje vlastnit značnou škálu střelných zbraní. Nastavení legislativy celkem efektivně dokáže zajistit, aby nabytí legální střelné zbraně bylo umožněno pouze bezúhonnému a zdravému člověku. Proto je nutné v úvodu vysvětlit, jak lze v České republice nabývat střelné zbraně do vlastnictví a jak se jednotlivá oprávnění, ale i samotné zbraně dle české legislativy dělí. Na tuto kapitolu se budeme odkazovat i v dalších kapitolách této práce, jelikož úzce souvisí s problematikou nedovoleného ozbrojování. Pro lepší orientaci v následujících informacích je třeba si vysvětlit pár základních pojmů. Pod pojmem držení zbraně zákon uvádí stav, kdy držitel zbraň nebo střelivo má *uvnitř bytových nebo provozních prostor nebo uvnitř zřetelně ohraničených nemovitostí se souhlasem vlastníka nebo nájemce uvedených prostor nebo nemovitostí*¹. Dále v § 2 zákona o zbraních se za držení považuje případ, kdy je vybitá zbraň, tedy zbraň bez nábojů v zásobníku, nábojové komoře, nábojové schránce a v nábojových komorách válce revolveru. Zbraň musí být uzavřena v obalu, to vše za účelem transportu z místa na místo. Druhým důležitým pojmem je nošení zbraně. Obecně zákon hovoří, že to je případ, kdy držitel u sebe má zbraň s výjimkou držení. Není důležité, jestli se nachází v nabitém či nenabitém stavu, rozhoduje to, zda držitel má zbraň na dosah a připravenou použít.

2.1 Kategorie zbraní

Rozdělení zbraní do kategorií upravuje zákon o zbraních č. 119/2002 Sb. Součástí zákona je i seznam pojmů, který definuje střelnou zbraň jako *zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění energie při výstřelu, zkonstruovaná pro požadovaný účinek na definovanou vzdálenost*.² Jedná se o obecnou definici střelné zbraně, kdy střelné zbraně se dále dělí na plynové, mechanické a palné. Dle použití se zbraně dělí na lovecké, sportovní a vojenské. Z pohledu konstrukce lze na zbraně pohlížet jako

¹ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

² ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

na jednoranné, opakovací, samonabíjecí a samočinné. Vzhledem ke způsobu ovládní se jedná o zbraně dlouhé a krátké podle toho, zda je ke střelbě potřeba jedna nebo obě ruce. Mezi nestandardní rozdělení patří dělení zbraní na ruční a lafetové. Označení ruční znamená, že zbraň může přenášet a ovládat jedna osoba. Zatímco zbraň, která musí být umístěna na podstavci či lafetě kvůli své hmotnosti, se označuje jako lafetová. Většinou se jedná o zbraně typu těžkých kulometů.³ Zákon o zbraních rozděluje zbraně a střelivo do šesti kategorií. Jedná se o zbraně kategorie A, A-I, B, C, C-I a D. Obecně lze tyto kategorie dle § 3 zákona o zbraních označit takto:

- Kategorie A - zakázané zbraně, zakázané střelivo a zbraně kategorie A-I
- Kategorie B - zbraně podléhající povolení
- Kategorie C - zbraně podléhající ohlášení a zbraně kategorie C-I
- Kategorie D - ostatní zbraně

Pod pojmem střelivo se pak rozumí střelivo do zbraní kategorií A až D, které není zakázané. Zákon dále uvádí, že jako zbraň lze považovat její hlavní části.

Jako důvod pro rozdělení zbraní do kategorií byla shledána nutnost zbraně od sebe rozlišit vzhledem k míře jejich nebezpečnosti.⁴

2.1.1 Zbraně kategorie A

Zákonodárce stanovil 5 skupin zakázaných zbraní, kdy se jedná o *zvláště účinné, samočinné, vyrobené nebo upravené tak, že lze utajit jejich účel, nebo u kterých byly původní charakter a podoba změněny tak, aby se jejich použitím mohly způsobit těžší následky, anebo zbraně maskované jako jiné předměty (zákeřné zbraně), palné nevyrobené z kovů, pokud nejsou identifikovatelné jako zbraně při kontrolách osob a zavazadel pomocí detekčních a rentgenových přístrojů a střelná nástrahová zařízení.*⁵

³ FRENZL, Jiří. Ruční palné zbraně. Třetí vydání. Uherský Brod: COPT, 1996. s. 29

⁴ TERYNGEL, J. Kreml, A. Zákon o zbraních: Komentář. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR. s. 4

⁵ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

Zakázané střelivo dle této kategorie se dělí na 4 druhy, a to se střelou průbojnou, výbušnou nebo zápalnou anebo jinou střelou obsahující aktivní náplně. Toto neplatí v případě, kdy se jedná o signální náboje nebo střelivo, jehož obsahem je pyrotechnický výrobek dle zákona o pyrotechnice.⁶

2.1.2 Zbraně kategorie A-I

Jedná se o novou kategorii, která byla vytvořena při vzniku novely (zákon č. 13/2021) zákona o zbraních. Do této skupiny byly zařazeny některé zbraně z dřívějších skupin A a B. Do skupiny A-I spadají tyto zbraně, *samočinné, u nichž došlo k úpravě na samonabíjecí palné zbraně, samonabíjecí pro střelivo se středovým zápalem, do kterých je vložen příslušný nadlimitní zásobník, dlouhé samonabíjecí pro střelivo se středovým zápalem původně určené ke střelbě z ramene, vybavené skládací, zasouvací nebo bez použití nástrojů odnímatelnou ramenní opěrou, přičemž po jejím sklopení, zasunutí nebo odejmutí je délka zbraně menší než 600 mm a není ovlivněna její funkčnost, a plynové nebo expanzní, nejde-li o dovolené výrobní provedení, které stanoví prováděcí právní předpis*⁷. Do této kategorie spadá i zvláštní druh střeliva, který před novelou patřil do zakázané kategorie A, *střelivo pro krátké kulové palné zbraně se střelou šokovou nebo střelou určenou ke zvýšení ranivého účinku*.⁸

Tyto zbraně lze nabývat, držet nebo nosit pouze na základě výjimky v případě uvedení řádných důvodů. Stejně tak u nadlimitních zásobníků.⁹ Vlastník zbraně, která po novele spadá do kategorie A-I nemusí dodatečně žádat o výjimku.

2.1.3 Zbraně kategorie B

Jedná se o 8 kategorií zbraní, konkrétně *krátké opakovací nebo samonabíjecí zbraně, krátké jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo se středovým zápalem, jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková*

⁶ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

⁷ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

⁸ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

⁹ Novela zákona o zbraních a zbraňová amnestie - Policie České republiky. Úvodní strana - Policie České republiky [online]. Copyright © 2020 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 01.02.2021]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/novela-zakona-o-zbranich-a-zbranova-amnestie.aspx>

délka je menší než 280 mm, dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje, dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora nemohou dohromady pojmout více než 3 náboje a u nichž je podávací ústrojí odnímatelné, anebo u nichž není zaručeno, že nemohou být přeměněny běžně dostupnými nástroji na zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje, dlouhé opakovací nebo samonabíjecí zbraně s hladkým vývrtem hlavně, jejichž délka hlavně je menší nebo je rovná 600 mm, samonabíjecí zbraně, pokud mají vzhled samočinných zbraní a signální zbraně pro použití signálních nábojů ráže větší než 16 mm.¹⁰

Výše uvedené zbraně může nabývat do vlastnictví, držet nebo nosit pouze držitel příslušné skupiny zbrojního průkazu nebo zbrojní licence a jen na základě povolení od Policie ČR. K získání povolení je třeba uvést řádný důvod, kdy tyto důvody jsou uvedeny taxativně v zákoně. Na zbraně kategorie B lze pohlížet jako na účinnější, než zbraně kategorie C a některé z nich jsou vzhledem k jejich kompaktnosti vhodné ke skrytému nošení, a tím jsou z pohledu zákona nebezpečnější.¹¹

2.1.4 Zbraně kategorie C

Vymezeny jsou v § 6 zákona o zbraních jako jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka se rovná nebo je větší než 280 mm, jednoranové nebo víceranové, opakovací nebo samonabíjecí dlouhé zbraně pro střelivo s okrajovým nebo středovým zápalem nebo pro střelivo se zápalem typu Lefauchaux neuvedené v § 5 písm. d) až f) (zákona o zbraních), plynové zbraně, u nichž kinetická energie střely na ústí hlavně je vyšší než 16 J, s výjimkou paintbalových zbraní, více než dvouranové nebo opakovací zbraně zkonstruované na principu perkusních zámkových systémů a tlumiče hluku výstřelu, kterými jsou zařízení určená pro použití s palnou zbraní a konstruovaná pro celkové snížení hluku výstřelu při ostré střelbě, a to včetně snížení hluku výstřelu ve směru střelby.

¹⁰ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

¹¹ Zbraně podléhající zákonu o zbraních a podmínky jejich nabyvání a držení - Ministerstvo vnitra České republiky. Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Copyright © 2020 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 04.01.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zbrane-podlehajici-zakonu-o-zbranich-a-podminky-jejich-nabyvani-a-drzeni.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3d>

Stejně jako u kategorie B platí, že nabytí, držení a nošení lze pouze u držitelů příslušné skupiny zbrojního průkazu nebo zbrojní licence. Změna oproti kategorii B spočívá v tom, že u kategorie C postačí k nabytí pouze předložení zbrojního průkazu příslušné skupiny, následně je povinnost nabytí zbraně ohlásit příslušnému útvaru policie a zaregistrovat zbraň.¹²

2.1.5 Zbraně kategorie C-I

Kategorie C-I je opět nově vzniklá kategorie zbraní v souvislosti s novelou zákona o zbraních. Obsahuje několik nových možností v oblasti držení zbraní, jejich částí a jiných obraných prostředků. Rovněž do této kategorie bylo přeřazeno několik zbraní, které dříve spadaly do kategorie D, tedy do „otevřené“ kategorie a také ze skupiny C. Obsahem kategorie C-I jsou *zbraně zařazené do kategorie A, A-I, B nebo C, které byly znehodnoceny v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie, expanzní zbraně, které splňují požadavky na dovolené výrobní provedení stanovené prováděcím právním předpisem, jednoranové nebo dvouranové palné zbraně určené pro dělené střelivo, palné zbraně určené pro náboje typu Flobert, náboje ráže 4 mm M20 nebo ústovou kinetickou energii střely srovnatelné střelivo určené pro výcvik ve střelbě, plynové zbraně s ráží vyšší než 6,35 mm, nejde-li o paintballové zbraně, palné zbraně pro soupeřský systém výcviku s ústovou energií střely nejvýše 20 J, signální zbraně pro použití signálních nábojů nejvýše ráže 16 mm, elektrický zneschopňující prostředek založený na principu střelné zbraně (taser)*¹³

Nabývat do vlastnictví, držet a nosit zbraně kategorie C-I může fyzická osoba v případě, že je starší než 18 let, svéprávná a má místo pobytu na území ČR. Právnická v případě, že podniká na území ČR. Na pořízení není třeba zbrojní průkaz, neprovádí se klasická registrace jako u zbraní kategorie C (není vydán průkaz zbraně), pouze platí ohlašovací povinnost do 10 pracovních dnů ode dne nabytí zbraně na předepsaném formuláři dle nařízení vlády č. 24/2021 Sb. Zbraně, které byly do doby platnosti novely

¹² Zbraně podléhající zákonu o zbraních a podmínky jejich nabytí a držení - Ministerstvo vnitra České republiky. Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Copyright © 2020 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 04.01.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zbrane-podlehajici-zakonu-o-zbranich-a-podminky-jejich-nabyvani-a-drzeni.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3d>

¹³ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

zařazeny do kategorie D, jsou stále součástí kategorie D.¹⁴ Vzhledem k tématu práce je důležité zmínit změnu v držení expanzních zbraní. Nejenom, že dle předchozí legislativy nebylo nutné ohlášení nabytí zbraně, ale také v § 14a zákona o zbraních je uvedeno, že policie může odebrat zbraň kategorie C-I (včetně expanzních zbraní) v případě, kdy je držitel pravomocně uznán vinným trestným činem, který je uveden § 22 odst. 1 písm. a) nebo b) zákona o zbraních nebo v případě, kdy u držitele vyjde najevo náhlá změna zdravotního stavu, která přímo souvisí s užíváním zbraně. Součástí zbraní kategorie C-I jsou i expanzní zbraně, které budou dále podrobněji popsány v kapitole č. 4.

2.1.6 Zbraně kategorie D

Jedná se o zbraně, které jsou nejsnáze dostupné, jelikož mají nejjednodušší způsob nabývání do vlastnictví. Zbraně kategorie D jsou v zákoně vymezeny jako *historické zbraně, paintballové zbraně, kterými jsou plynové zbraně konstruované pro vystřelování neletální střely určené pro výcvikové, sportovní nebo rekreační účely, plynové zbraně nejvýše ráže 6,35 mm, expanzní přístroje, s výjimkou přenosných upevňovacích zařízení a jiných rázových strojů určených výhradně pro průmyslové nebo technické účely, znehodnocené zbraně, na které se nevztahuje přímo použitelný předpis Evropské unie a na kterých byly postupem podle prováděcího právního předpisu provedeny takové nevratné úpravy, které znemožňují jejich použití ke střelbě, zbraně na kterých byly řezem provedeny takové úpravy, které odkrývají alespoň částečně vnitřní konstrukci zbraně, neaktivní torza zbraní, kterými se rozumí zbraně, které se staly trvale a nevratně nepoužitelnými ke střelbě v důsledku poškození nebo degradace takového rozsahu, že uschopnění takové zbraně ke střelbě je vyloučeno, aniž by došlo k výměně hlavních částí zbraně nebo jejich výměně, neaktivní střelivo a munice a zbraně neuvedené v kategoriích A, A-I, B, C a C-I.*¹⁵

Oproti předchozím skupinám na nabývání vlastnictví těchto zbraní není nutné mít žádné zvláštní oprávnění. Pro nabytí vlastnictví je nutné splnit dvě povinnosti,

¹⁴ Novela zákona o zbraních a zbraňová amnestie - Policie České republiky. Úvodní strana - Policie České republiky [online]. Copyright © 2020 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 01.02.2021]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/novela-zakona-o-zbranich-a-zbranova-amnestie.aspx>

¹⁵ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

a to plnoletost a svéprávnost. Do této skupiny patří různorodé zbraně a dále platí, že všechny zbraně, které nejsou uvedeny ve skupinách A-C-I, se zařazují do skupiny D.

2.2 Zbrojní průkazy

Obdobně jako řidičský průkaz opravňuje jeho vlastníka k řízení příslušného motorového vozidla, tak zbrojní průkaz opravňuje k nabývání, držení a nošení příslušných zbraní a střeliva dle skupiny zbrojního průkazu. Specifická vlastnost zbrojního průkazu spočívá v tom, že neopravňuje pouze ke střelbě ze zbraní, ale právě k nabývání zbraní a střeliva.¹⁶ Tedy v porovnání s řidičským průkazem, auto si může koupit každý, zbraň ne. Zbrojní průkaz opravňuje fyzickou osobu k nabývání zbraní kategorie A, A-I, B, C a střeliva. Dále slouží jako doklad o potřebné kvalifikaci. Jedná se o veřejnou listinu. Nabývat zbraně ale lze pouze v rozsahu jednotlivých skupin zbrojních průkazů. V § 16 zákona o zbraních jsou zbrojní průkazy rozděleny do pěti skupin. Jedná se o skupiny:

A - ke sběratelským účelům,

B - ke sportovním účelům,

C - k loveckým účelům,

D - k výkonu zaměstnání nebo povolání, nebo

E - k ochraně života, zdraví nebo majetku.

Každá z těchto skupin má svá specifická oprávnění a povinnosti, která jsou uvedena v zákoně. Jako základní podmínky pro získání zbrojního průkazu jsou potřebný věk žadatele dle skupiny, místo pobytu na území ČR, zdravotní způsobilost, právní způsobilost, odborná způsobilost, spolehlivost a bezúhonnost.¹⁷

2.2.1 Skupina A

Účel této skupiny zbrojního průkazu je sběratelství zbraní a střeliva. Žadatel o tuto skupinu musí dovršit 21 let věku. Držitel této skupiny může nabývat

¹⁶ TERYNGEL, J. Kreml, A. Zákon o zbraních: Komentář. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR. s. 16

¹⁷ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

do vlastnictví zbraně kategorie A, A-I B, C. Zbraně kategorie A nebo A-I lze nabývat pouze při udělení výjimky, kategorie B na základě povolení a kategorie C bez omezení. Nicméně držitel skupiny A, nesmí zbraně nosit. Specifické podmínky jsou stanoveny v případě nabývání střeliva. Držitel skupiny A může vlastnit střelivo do zbraní kategorie A, A-I, B nebo C nejvíce po třech kusech téhož druhu, ráže, značky a výrobního provedení nebo jedno nejmenší spotřebitelské balení. Velikosti balení se mohou lišit dle výrobce, některá balení mohou obsahovat např. 16 ks střeliva, ale klidně i 100 ks.¹⁸

2.2.2 Skupina B a C

Vzhledem k tomu, že tyto dvě skupiny jsou společně uvedeny i ve výkladu zákona, nachází se ve společné kapitole. Není nutností vlastnit obě tyto skupiny vzájemně. Skupina B je určena ke sportovním účelům a C k loveckým. Držitel těchto skupin je oprávněn nabývat do vlastnictví, držet, případně i nosit zbraně kategorie A-I na základě výjimky, kategorie B na základě povolení a kategorie C – s tlumičem případně jenom na střelnici nebo v místě, kde je k tomu oprávněn¹⁹. Nosit zbraň kategorie B nebo C může sportovní střelec pouze na střelnici. Myslivec může nosit zbraň rovněž na střelnice nebo na uznané honitbě dle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti. Držitelé rovněž smí od 18 let přebíjet střelivo pro svoji potřebu.²⁰ Věkovou hranici pro tyto kategorie zákon udává na 18 let. Výjimka u začínajících sportovních střelců je 15 let a u studentů s výukou myslivosti 16 let. Prokazatelně musí dokázat členství ve sportovním klubu a studium na škole.²¹

2.2.3 Skupina D

Vytvoření této skupiny bylo za účelem výkonu povolání nebo zaměstnání. Oprávnění nabývat vlastnictví zbraně není umožněno držitelům této skupiny zbrojního průkazu. Toto oprávnění náleží držiteli zbrojní licence, u kterého je zaměstnán. K problematice zbrojních licencí se práce blíže věnuje v následující kapitole 2.3. Držitel může nosit zbraň kategorie A, A-I, B a C a střelivo do těchto zbraní a jak už bylo uvedeno, tyto zbraně musí vlastnit jeho zaměstnavatel a držitel zbrojní licence. Nosit může nejvýše dvě zbraně a tyto zbraně musí nosit skrytě. V případě nošení zbraně

¹⁸ TERYNGEL, J. Kreml, A. Zákon o zbraních: Komentář. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR. s. 29

¹⁹ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

²⁰ TERYNGEL, J. Kreml, A. Zákon o zbraních: Komentář. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR. s. 29

²¹ TERYNGEL, J. Kreml, A. Zákon o zbraních: Komentář. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR. s. 19

s tlumičem platí nošení zbraně na střelnici nebo na oprávněném místě. Ohledně skrytého nošení se v zákoně nachází dvě výjimky. Strážníci obecní, městské policie a zaměstnanec bankovní ochranné služby České národní banky mohou nosit zbraň viditelně v souvislosti s plněním pracovních úkolů.²² Věkovou hranici pro skupinu D zákonodárce určil na 21 let a každých 5 let má držitel povinnost podstoupit lékařskou prohlídku za účelem způsobilosti.

2.2.4 Skupina E

Cílem poslední skupiny je ochrana života, zdraví a majetku. Držitel může nabývat zbraně kategorie A-I na základě výjimky, B na základě povolení a C a to včetně střeliva. Střelivo lze nabývat pouze po předložení průkazu zbraně. Je oprávněn nosit nejvýše dvě zbraně, ale v případě, že zbraň i střelivo nosí skrytě.²³

2.3 Zbrojní licence

Jedná se o veřejnou listinu, stejně jako zbrojní průkaz, která umožňuje nabývání vlastnictví zbraní v rozsahu stanoveném pro jednotlivé skupiny zbrojních licencí. Na rozdíl od zbrojního průkazu mohou se zbrojní licencí nabývat zbraně jak fyzické, tak i právnické osoby.²⁴ Zbrojní licence se dělí na deset skupin.

A - vývoj, výroba zbraní nebo střeliva,

B - opravy, úpravy nebo znehodnocování zbraní nebo střeliva,

C - nákup, prodej nebo přeprava zbraní nebo střeliva,

D - půjčování zbraní nebo úschova zbraní nebo střeliva,

E - zhotovování řezů nebo znehodnocování zbraní anebo ničení nebo znehodnocování střeliva,

F - výuka nebo výcvik ve střelbě,

²² TERYNGEL, J. Kreml, A. Zákon o zbraních: Komentář. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR. s. 30

²³ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

²⁴ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

G - zajišťování ostrahy majetku a osob,

H - uskutečňování sportovní, kulturní nebo zájmové činnosti,

I - provozování muzejnictví nebo sbírkové činnosti a

J - zabezpečování úkolů podle zvláštního právního předpisu²⁵

Výše uvedené rozdělení, jak již vyplývá z jejich názvů slouží jak k podnikatelské, tak i nepodnikatelské činnosti. Při žádání o vydání zbrojní licence, může žadatel požádat jak o úplný rozsah licence, tak i částečný. Jako příklad lze uvést licenci skupiny A, kdy žadatel může žádat o udělení na licence na vývoj, výroba zbraní a střeliva, anebo jenom na vývoj a výroba střeliva.²⁶

²⁵ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

²⁶ TERYNGEL, J. Kreml, A. Zákon o zbraních: Komentář. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR s. 37

3 Nedovolené ozbrojování

První kapitola se zabývá definováním skutkové podstaty trestného činu nedovolené ozbrojování. Dále jako NO. Tato část je stěžejní pro práci s následujícími kapitolami. Definice tohoto trestného činu je uvedena v § 279 trestního zákoníku. Tento paragraf se nachází v hlavě VII. trestního zákoníku, jejíž název je trestné činy obecně nebezpečné. Obsahem § 279 jsou tři skutkové podstaty, jejíž cílem ochrany, tedy objektem je ochrana bezpečnosti lidí, jejich životy a zdraví, které mohou být ohroženy držením, nošením nebo výrobou střelných zbraní, střeliva či výbušnin.²⁷ Avšak v počtech objektů u NO se autoři různých publikací rozcházejí. Autor této publikace se ztotožnil s výše uvedeným. Úplné znění NO je uvedeno v trestním zákoníku takto

(1) Kdo bez povolení vyrobí, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává střelnou zbraň nebo její hlavní části nebo díly nebo ve větším množství střelivo nebo zakázaný doplněk zbraně, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán,

kdo uvede do střelbyschopného stavu znehodnocenou zbraň nebo na ní provede konstrukční změny směřující k jejímu uvedení do střelbyschopného stavu nebo na zbrani provede konstrukční změny směřující ke zvýšení její účinnosti, nebo kdo padělá, pozmění, zahlučuje nebo odstraňuje jedinečné označení střelné zbraně, které umožňuje její identifikaci.

(3) Kdo bez povolení

a) vyrobí, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává výbušninu v množství větším než malém, zbraň hromadně účinnou nebo součástky, jichž je k užití takové zbraně nezbytně třeba, nebo

b) hromadí, vyrábí nebo sobě nebo jinému opatřuje zbraně nebo ve značném množství střelivo,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

²⁷ KUČHTA, Josef. a kol. Kurs trestního práva: trestní právo hmotné: zvláštní část. V Praze: C.H. Beck, 2009. s. 361 Beckovy právnické učebnice.

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 3 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin ve větším rozsahu, nebo
- c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu²⁸

Jedná se o trestný čin obecně ohrožující, kdy dle teorie práva v případě NO stačí k naplnění znaků skutkové podstaty **abstraktivní** nebezpečí. V praxi to znamená, že došlo k situaci, která je popsána v zákoně, avšak reálné nebezpečí nehrozí. Tedy to, že samotné neoprávněné držení zbraně nebezpečí nezpůsobuje, ale např. nevhodná manipulace se zbraní nebezpečí způsobit může.²⁹ Toto ustanovení se vztahuje výlučně na střelné zbraně, jelikož je na jejich držení potřeba oprávnění ale např. na zbraně sečné není třeba.³⁰ Spolu s tímto platí, že každá střelná zbraň musí být registrována, kromě zbraní kategorie D.³¹ Zbraně kategorie C-I stačí pouze ohlásit.

3.1 § 279 odst. 1

Znaky skutkové podstaty trestného činu NO v prvním odstavci naplní ten, *kdo bez povolení vyrobí, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává střelnou zbraň nebo její hlavní části nebo díly nebo ve větším množství střelivo nebo zakázaný doplněk zbraně, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.*³² Veškeré činnosti související s nakládáním se zbraněmi uvedené v této skutkové podstatě jsou upraveny různými právními předpisy. Pro vysvětlení pojmů je klíčový zákon č. 119/2002 Sb. zákon o střelných zbraních a střelivu **rovněž nazývaný jako zákon o zbraních**. Důležité slovo v prvním odstavci NO, je slovo bez povolení. Zákon o zbraních rozlišuje zbrojní průkaz, který opravňuje k nošení, držení a nabývání zbraní jejich částí a střeliva viz kapitola č. 2.2. Dále zbrojní licenci, která opravňuje jak fyzickou, ale i právnickou osobu k různým činnostem spojenými s nabýváním, přechováváním zbraní, ale i s výrobou nebo úpravou zbraní viz kapitola č. 2.3. Tedy k naplnění skutkové podstaty dle § 279 odst. 1 dojde v případě nakládání se střelnou zbraní bez výše uvedených povolení. Vydávat tato povolení je oprávněna pouze

²⁸ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

²⁹ NOVOTNÝ, Oto a spol. Trestní právo hmotné. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. s. 340

³⁰ KUČHTA, Josef. a kol. Kurs trestního práva: trestní právo hmotné: zvláštní část. V Praze: C.H. Beck, 2009. s. 361 Beckovy právnické učebnice

³¹ NOVOTNÝ, Oto a spol. Trestní právo hmotné. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. s. 340

³² ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

Policie ČR. Avšak podle § 26 a přílohy 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání je např. výroba koncesovanou živností a pro vydání koncesní listiny je třeba vyjádření příslušných ústředních orgánů státní správy republiky a Ministerstva vnitra.³³

Střelná zbraň je definována v zákoně o zbraních v příloze č. 1 jako *zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění energie při výstřelu, zkonstruovaná pro požadovaný účinek na definovanou vzdálenost*³⁴. Střelné zbraně jsou dle zákona o zbraních rozdělovány do kategorií A-D viz kapitola č. 2.1. Skutkovou podstatu rovněž naplní osoba, který sice vlastní zbrojní průkaz nebo zbrojní licenci, avšak má v držení zbraň, která neodpovídá potřebným oprávněním. Jedná se například o držení zbraně kategorie A osobou, která vlastní zbrojní průkaz, avšak nemá výjimku ze zákona. Zbraní je mnoho druhů a některé mohou mít klidně i několik desítek dílů, ale jako hlavní části zbraně nebo díly jsou definovány jako hlaveň; hlavní se rozumí také vložná hlaveň a vložná nábojová komora, pouzdro zbraně, kterým se rozumí tělo zbraně, rám revolverové zbraně a pouzdro závěru, včetně horní a dolní části děleného pouzdra závěru, válec revolverové zbraně, závěr; závěrem se rozumí také závorník a nosič závorníku a tlumič hluku výstřelu.³⁵ Jako díly střelné zbraně můžeme považovat takové díly zbraně, které nejsou sice v zákoně uvedeny jako hlavní části, ale jejich funkce a význam jsou podobné jako střelné zbraně nebo její části, primárně v jejich vzájemné souvislosti.³⁶ Avšak pokud tyto díly nepodléhají registraci, nedojde při jejich držení k naplnění skutkové podstaty.³⁷

Dále je zde uveden pojem větší množství střeliva. Střelivo je definované v druhé části přílohy č. 1 zákona o zbraních jako souhrnné označení nábojů, nábojek a střel do střelných zbraní, nejedná-li se o municí. Definice munice je *souhrnné označení pro ruční a jiné granáty, střely do pancéřovek a tarasnic, dělostřelecké střelivo, pumy, torpéda, řízené a neřízené rakety, kazetovou (kontejnerovou) municí, náložky trhavin, míny, pyropatrony, výmetné klamné cíle, pyrotechnické imitační prostředky, signální a osvětlovací prostředky, nástražná výbušná zařízení včetně zařízení pro dálkový odpal. Za municí se považují též její hlavní části*.³⁸ Mezi střelivo kategorie A patří *střelivo*

³³ ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2577.

³⁴ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

³⁵ KUČHTA, Josef. a kol. Kurs trestního práva: trestní právo hmotné: zvláštní část. V Praze: C.H. Beck, 2009. s. 361 Beckovy právnické učebnice.

³⁶ ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2582.

³⁷ KUČHTA, Josef. a kol. Kurs trestního práva: trestní právo hmotné: zvláštní část. V Praze: C.H. Beck, 2009. s. 362 Beckovy právnické učebnice.

³⁸ ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2583.

*se střelou průbojnou, výbušnou nebo zápalnou anebo jinou střelou obsahující aktivní náplně, nejde-li o signální náboje nebo střelivo obsahující pyrotechnický výrobek podle zákona o pyrotechnice.³⁹ Jedná se o tzv. zakázané střelivo. Větší množství střeliva nám zákon přímo nedefinuje. Aby došlo k naplnění skutkové podstaty, je důležité určit, o jaký druh střeliva se jedná a jaká je jeho účinnost. Větší množství by mělo svojí účinností být srovnatelně nebezpečné jako střelná zbraň.⁴⁰ K naplnění skutkové podstaty je u méně závažných druhů střeliva potřeba více kusů a naopak. Jako příklad lze užit rozhodnutí nejvyššího soudu, kdy v případě držení 8 ks pistolových nábojů 6,35 mm bylo soudem zamítnuto jako větší množství. Součástí usnesení soudu je i právní věta která uvádí, že *při určení konkrétní hranice, jaké množství střeliva lze považovat za „větší“ ve smyslu § 279 odst. 1 tr. zákoníku, je třeba vycházet z druhu, účinnosti a počtu držených nábojů. O střelivo ve větším množství ve smyslu tohoto zákonného znaku půjde jen tehdy, pokud na základě těchto charakteristik lze učinit závěr, že zejména s ohledem na velikost nábojů, jejich energii, množství a účinnost výbušné náplně je způsobilé vyvolat srovnatelný stupeň nebezpečí jako jedna střelná zbraň.*⁴¹*

Posledním uvedeným pojmem je zakázaný doplněk zbraně. Zakázané doplňky již po současné novele zákon o zbraních neobsahuje žádné.

³⁹ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

⁴⁰ ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2584.

⁴¹ ČESKO. Usnesení Nejvyššího soudu [ze dne 21. 4. 2016]. In *Nejvyšší soud*, Česká republika. 2017, spisová značka 11 Tdo 1620/2015. Dostupné z WWW: https://www.nsouid.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/4E0F4BB3C4F8DF0FC1257FF000471234?openDocument&Highlight=0, . [cit. 30.12. 2020]

Pod pojmem výroba zde není myšleno pouze strojová či průmyslová výroba, ale rozumí se tím jakýkoliv výrobní postup. Nezáleží, zda je proveden z polotovarů nebo jakýchkoliv jiných surovin. Cílem tohoto postupu musí být vytvoření zbraně, její hlavní části nebo dílu, střeliva.⁴² Opatřením se rozumí každý jiný způsob získání zbraně a ostatních výše uvedených částí jinak než výrobou, nezáleží, zda pro sebe či pro jiného.⁴³ Lze říct, že se jedná o jakýkoliv způsob získání jako je např. dar, koupě ale i loupež nebo krádež.⁴⁴ Pod přechovávání spadá držení a nošení zbraně a dalších věcí. Pachatel nemusí mít zbraň přímo u sebe, nicméně musí mít zbraň ve své moci (uloženou ve skříšti, u známé, v trezoru atd.).⁴⁵

3.2 § 279 odst. 2

Odstavec dva trestného činu NO má následující znění, *kdo uvede do střelbyschopného stavu znehodnocenou zbraň nebo na ní provede konstrukční změny směřující k jejímu uvedení do střelbyschopného stavu nebo na zbrani provede konstrukční změny směřující ke zvýšení její účinnosti, nebo kdo padělá, pozmění, zahlazuje nebo odstraňuje jedinečné označení střelné zbraně, které umožňuje její identifikaci.*⁴⁶ Zákonodárce druhý odstavec rozdělil na dvě skutkové podstaty. V alinea 1 se zabývá případem kdy pachatel zbraň, která již byla v minulosti odborně znehodnocena opět uvede do střelbyschopného stavu nebo provede změny, které k tomuto směřují anebo provede na zbrani takové změny, aby byla její účinnost vyšší. Alinea 2 se zabývá výhradně neoprávněným zásahem do označení zbraně, které slouží k její identifikaci. Pachatele v obou případech může být jak právnická, tak fyzická osoba.

Ve znění výše uvedeného zákona se vyskytuje pojem znehodnocená zbraň. Jde o zbraň, která je znehodnocena v souladu se zákonem o zbraních, konkrétně s § 63 tohoto zákona. Uvádí se zde, jakou zbraň a za jakých podmínek lze upravit. S tím souvisí nařízení vlády č. 219/2017 Sb. V tomto je uveden postup, jakým způsobem má

⁴² NOVOTNÝ, F. a kol. Trestní zákoník 2010: stav k 1. 4. 2010: komentář, judikatura, důvodová zpráva. Praha: Eurounion, 2010. s. 563

⁴³ NOVOTNÝ, F. a kol. Trestní zákoník 2010: stav k 1. 4. 2010: komentář, judikatura, důvodová zpráva. Praha: Eurounion, 2010. s. 563

⁴⁴ ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2584.

⁴⁵ ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2585.

⁴⁶ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

být zbraň znehodnocena, případně jak má být proveden řez zbraně.⁴⁷ Dále znehodnocování upravuje prováděcí nařízení EU č. 2015/2403, které bylo novelizováno nařízením EU č. 2018/337, které *stanoví společné pokyny o normách a technikách znehodnocování palných zbraní k zajištění toho, aby znehodnocené palné zbraně byly nevratně neschopné střelby*⁴⁸. Pod pojmem uvedení do střelbyschopného stavu lze chápat to, když pachatel výše uvedenou, již znehodnocenou zbraň jakýmkoliv způsobem opět zprovozní a udělá jí střelbyschopnou. Z praxe je známo, že ve většině případů je nutné obstarat některé nahradí díly, které neprošly znehodnocením, aby vůbec bylo možné zbraň udělat střelbyschopnou. Nicméně i s tímto zákon počítá, proto je zde uvedeno, že k naplnění skutkové podstaty postačí pouze provedení změn, které směřují k uvedení do střelbyschopného stavu. V praxi to znamená, že zbraň po provedených úpravách nemusí být střelby schopná. Postačí, pokud úpravy mají mít za výsledek střelby schopnost. Úprava zbraně tak, aby byla zvýšena její účinnost, je provedena proto, aby byla zvýšena její účinnost v případě zásahu anebo aby došlo ke zvýšení dostřelu zbraně. Jako příklad lze uvést zbraně typu Flobert, které jsou dnes již prodejné jako zbraň kategorie C-I, kdy dochází k jejich úpravě na malorážkové střelivo ráže .22 LR.⁴⁹ Toto střelivo lze koupit pouze se zbrojním průkazem nebo zbrojní licenci.

Alinea 2 hovoří o jedinečném označení střelné zbraně, které umožňuje její individuální identifikaci. K naplnění skutkové podstaty dojde v případě, kdy pachatel toto označení padělá, pozmění, zahladí nebo odstraní. Sportovní a lovecké zbraně se značí trvale a čitelně označením výrobce, typem zbraně, výrobním číslem, označením ráže, značka státní zkušebny. Způsob, jakým se vytváří značení, je předepsán úřední dokumentací.⁵⁰ Pod tímto označením je zbraň evidována a registrována. Ovšem ne všechny údaje jsou na zbrani uvedeny, a ne všechny jsou jedinečné. Je důležité zkoumat individuálně v každém případě, zda došlo k padělání, pozměnění, zahlazení nebo odstranění jedinečného značení, které umožňuje identifikaci zbraně.⁵¹

⁴⁷ NOVOTNÝ, F. a kol. Trestní zákoník 2010: stav k 1. 4. 2010: komentář, judikatura, důvodová zpráva. Praha: Eurounion, 2010. s. 563

⁴⁸ Nařízení EK 2015/2403 - znehodnocování střelných zbraní - LEX - sružení na ochranu práv majitelů zbraní. [online]. Dostupné z: <https://www.gunlex.cz/domu/kratke-zpravy/2272-narizeni-ek-2015-2403-znehodnocovani-strelnych-zbrani> [cit. 19.03.2021]

⁴⁹ PLANKA, B. Hurník, Z. Podomácku upravené a zhotovené zbraně [online]. Praha: Interní materiál PČR: odborný článek

⁵⁰ FRENZL, Jiří. Ruční palné zbraně. Třetí vydání. Uherský Brod: COPT, 1996. s. 197-198.

⁵¹ ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2587.

Pojem padělání znamená, že dojde k vytvoření např. nového výrobního čísla, které má působit pravým dojmem. Pozměnění značí úpravu již stávajícího údaje, např. změna jedné číslice ve výrobním čísle. Zahlazení je zalití či vyhlazení původního označení, kdy je stále patrné jeho předchozí existence, ale není identifikovatelné. Posledním pojmem je odstranění, kdy dojde k úplnému zlikvidování označení.⁵²

⁵² ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2587.

3.3 § 279 odst. 3

Třetí odstavce trestného činu NO je samostatná skutková podstata, která je přísnější oproti předchozím dvěma. K naplnění dojde, když pachatel bez povolení vyrobí opatří nebo přechovává *výbušninu v množství větším než malém, zbraň hromadně účinnou nebo součástky, jichž je k užití takové zbraně nezbytně třeba.*⁵³ Pojmy vyrobít, opatřit a přechovávat jsou již vysvětleny v předchozích kapitolách. Výbušnina je podle § 21 odst. 1 zákona č. 61/1988 Sb. o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě látka a předmět, který je uveden v Příloze A Evropské dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) zařazené do třídy 1 těchto látek, pokud nejde o střelivo, munici a pyrotechnické výrobky.⁵⁴ Množství výbušniny větší než malé lze specifikovat tak, že jeho účinky a vliv na bezpečnost osob jsou srovnatelně nebezpečné jako zbraň hromadně účinná. U různých výbušnin se liší jednotlivé množství např. kvůli chemickému složení, množství účinné látky atd. Důležitým znakem je, aby došlo v případě použití k usmrcení nebo ublížení na zdraví více osob.⁵⁵ Obdobně na tom je pojem zbraň hromadně účinná. Aby se o tuto zbraň jednalo, musí při použití být schopná usmrtit více lidí nebo jim způsobit těžkou újmu na zdraví např. plamenomet, minomet, dělo atd. I přesto, že puška, revolver, pistole atd. dokáží vystřelit více ran na jedno nabití, nejedná se o zbraň hromadně účinnou. K naplnění skutkové podstaty postačí držení jedné hromadně účinné zbraně. Ohledně součástí je nutné držet takové množství, aby z nich bylo možné sestavit jednu funkční zbraň a aby byla alespoň částečně účinná. Společenská nebezpečnost musí být srovnatelná s držením celé zbraně.⁵⁶

Hromaděním se rozumí postupné neoprávněné opatřování (např. výroba, nakupování a jiné získávání) zbraní nebo střeliva za účelem získat je ve větším množství stejně tak jejich následné přechovávání. *Proto nelze za hromaděním považovat situaci, ve které obviněný poté, co mu byl odňat zbrojní průkaz, sice odevzdal všechny své zbraně, avšak ponechal si dvě hlavní součásti zbraní a střelivo Trestný čin nedovoleného ozbrojování podle § 185 odst. 2 tr. zák. je v případě hromaděním střeliva*

⁵³ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR

⁵⁴ ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2588

⁵⁵ NOVOTNÝ, F. a kol. Trestní zákoník 2010: stav k 1. 4. 2010: komentář, judikatura, důvodová zpráva. Praha: Eurounion, 2010. s. 564

⁵⁶ ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2589

*spáchán v rozsahu, který odpovídá této skutkové podstatě, jestliže jde o takové množství střeliva, jehož účinnost znamená pro bezpečnost společnosti a lidí srovnatelný stupeň ohrožení jako jedna zbraň hromadně účinná. Trestný čin nedovoleného ozbrojování je v případě hromadění střeliva spáchán v rozsahu, který odpovídá této skutkové podstatě, jestliže jde o takové množství střeliva, jehož účinnost znamená pro bezpečnost společnosti a lidí srovnatelný stupeň ohrožení jako jedna zbraň hromadně účinná.*⁵⁷ Výroba nebo opatřování zbraní a střeliva opět odráží jeho nebezpečnost pouze tehdy, pokud množství odpovídá stejnému stupni ohrožení jako u zbraně hromadně účinné. K naplnění skutkové podstaty postačí držení dvou poloautomatických střelných zbraní (R 53/1975).⁵⁸ Značné množství střeliva určuje trestnost v případě, kdy se jedná o velký počet střeliva. Střelivo samo o sobě není tolik nebezpečné jako v kombinaci s příslušnou zbraní, proto je potřeba splnit podmínku množství, aby vůbec střelivo vytvářelo potřebnou hrozbu k naplnění skutkové podstaty odpovídající § 279 odst. 3 písm. b). Nelze toto množství označit obecně jedním číslem, z důvodů různé účinnosti a ostatních vlastností střeliva. Jako určité vodítko poslouží při kvalifikaci skutečnost, zda se jedná o takové množství střeliva, které by s příslušnou zbraní způsobilo podobný stupeň ohrožení jako zbraň hromadně účinná.⁵⁹

3.4 § 279 odst. 4

Poslední kvalifikované podstata trestného činu NO hovoří o spáchání tohoto trestného činu ve 3. odst. jako člen organizované skupiny, o spáchání NO ve větším rozsahu a spáchání tohoto činu za stavu ohrožení státu anebo válečného stavu. V případě spáchání činu členem organizované skupiny se jedná o zvlášť přitěžující okolnost. Organizované skupiny lze definovat jako *sdružení osob, v němž je provedena určitá dělba úkolů mezi jednotlivé členy sdružení a její činnost je plánovitá a koordinovaná, to zvyšuje její nebezpečnost pro společnost.*⁶⁰

⁵⁷ ČESKO. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 2. 2008. In Nejvyšší soud, Česká republika. 2008, spisová značka 8 Tdo 65/2008[online]. Dostupné z WWW: https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/08D9C900E51E3971C1257A4E00668CB3?openDocument&Highlight=0, [cit. 30.12. 2020]

⁵⁸ ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2589

⁵⁹ ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2589

⁶⁰ JELÍNEK, Jiří. Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou. Praha: Leges, . Glosátor. 2012. s. 276

Pod pojmem větší rozsah chápeme situaci, kdy hrozí nebezpečí zvláště vysoké. To platí v případech, kdy si pachatel obstará více zbraní hromadně účinných nebo značné množství výbušnin. Také v případě, kdy si obstará takové množství zbraní a střeliva v takovém rozsahu, že nebezpečí odpovídá několika zbraním hromadně účinným.⁶¹ Pro spáchání za stavu ohrožení a za válečného stavu postačí pouze vysvětlit tyto pojmy. Stav ohrožení státu je definovaný v případě, kdy je ohrožena svrchovanost státu, územní celistvost nebo demokratické základy.⁶² O vyhlášení válečného stavu rozhoduje parlament a jde o případ, kdy je Česká republika napadena nebo je případně nutné plnit jiné smluvní závazky o společné obraně proti napadení.⁶³

⁶¹ ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2590

⁶² ČESKO. Zákon č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 1998-05-29].

⁶³ ČESKO. Ústava České republiky č. 1/1993 Sb.. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 1992-12-28].

4 Expanzní zbraň a její úpravy

Cílem této kapitoly je přiblížit pojem expanzní zbraň, vysvětlit její funkci a určit střelivo, které se do tohoto druhu zbraně používá. Následně rozdělit jednotlivé nelegální úpravy, kterými dojde k naplnění skutkové podstaty trestného činu NO.

Z pohledu zařazení zbraně se expanzní zbraň řadí mezi palné zbraně. Charakteristickým znakem palných zbraní je použití náboje. Tedy sestavy, která se skládá z nábojnice, zápalky, prachové složky a střely. V případě expanzní zbraně se používá **nábojka**, která je složena na podobném principu, avšak neobsahuje střelu, ale např. dráždivou látku.⁶⁴ Zákon o zbraních ve své příloze definuje expanzní zbraň jako *palná zbraň, jejíž konstrukce vylučuje použití kulového náboje nebo náboje s hromadnou střelou*.⁶⁵ Nově od roku 2021 zákon dále uvádí jako příklady expanzních zbraní dle účelu dvě podskupiny. Zde je uvedeno, že zejména je to *poplašná zbraň a signalizační zbraň, kterými je prostředek s nábojovou komorou, který nelze upravit tak, aby z něj mohl být vystřelen kulový náboj nebo náboj s hromadnou střelou*⁶⁶ anebo druhý účel *akustická zbraň a salutní zbraň, kterými je expanzní zbraň upravená z jiné palné zbraně ke střelbě pouze s využitím nábojek nebo cvičných nábojů a určená pro použití například při divadelních představeních, fotografování, při filmových a televizních záznamech, rekonstrukcích historických událostí, přehlídkách, sportovních akcích a výcviku*.⁶⁷ S tímto přímo souvisí zařazení expanzní zbraně do nově vzniklé kategorie zbraní C-I dle novely zákona o zbraních. Která uvádí, že expanzní zbraň spadá do kategorie C-I ale pouze v případě, že splňuje **požadavky na dovolené výrobní provedení stanovené prováděcím právním předpisem**. Tímto prováděcím předpisem je vyhláška č. 370/2002 Sb. o dovoleném výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva. Tato vyhláška klade rozdílné podmínky na výrobu první a druhé výše uvedené definice. Zákon počítá s tím, že expanzní zbraň může vzniknout jak novou výrobou, tak také přestavbou dříve vyrobené zbraně, která byla schopna střílet kulovou jednotnou nebo hromadnou střelou.

⁶⁴ PLANKA, Bohumil. Kriminální balistika. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. s. 42

⁶⁵ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR

⁶⁶ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR

⁶⁷ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR

Důležitou podmínkou při výrobě expanzní zbraně je fakt, že všechny hlavní části zbraně musí být vyrobeny tak, aby nebylo možné je upravit pro střelbu s kulovým nábojem nebo nábojem s hromadnou střelou.⁶⁸ Dále v hlavní zbraně se nachází překážka (většinou z tvrdokovu), která zabraňuje použití jednotné nebo hromadné střely a na ústí hlavně bývá často umístěn závit, který slouží k namontování nástavce pro odpalování pyrotechniky.⁶⁹ Vyhláška nařizuje, že v případě, kdy dojde k odstranění této překážky, musí dojít k nevratnému poškození hlavně. Dále musí být splněna podmínka úhlu, který mezi sebou svírá vodící část vývrtu hlavně a osa nábojové komory, jedná se o minimálně 30°. Pokud nelze splnit, musí být od sebe přesazeny, aby nebylo možno úderníkem odpálit střelivo, které je vloženo do hlavně.⁷⁰ Vzhled expanzních zbraní je na první pohled k nerozeznání od kulové zbraně, většinou se jedná o kopie nějakého z populárních modelů.⁷¹ Tohoto jevu lze samozřejmě využít jak v rámci sebeobrany, tak i při páchání kriminální činnosti.

Jak už bylo uvedeno jako střelivo do expanzních zbraní slouží nábojky. Sestava, která se skládá z nábojnice, ta utěšňuje nábojovou komoru a poslouží jako schránka pro kompletaci střely, dále z prachové (hnací) složky, většinou se jedná o střelný prach a ze zápalky, který po úderu zažehne hnací složku.⁷² U plynových nábojek je součástí tzv. plynová střela. Většinou je umístěna v podobě krystalické látky nebo aerosolu. Jakmile dojde k výstřelu, v hlavní se vytvoří plyn, který je tlakem hnán směrem k cíli.⁷³ Dosah oblaku může být několik metrů, zatímco účinnost se pohybuje mezi 1,5 – 4 metry.⁷⁴ Současná legislativa umožňuje použití třech dráždivých látek. Jednotlivé nábojnice musí být označeny zkratkou dané látky nebo případně barevným označením.⁷⁵ Jedná se o látky chlor-acetofenon značka CN (modrá), tato látka není tolik účinná a působí převážně na oči. Dále o-chlorbenzylidenmalononitril značka CS (žlutá), je to extrémně dráždivá látka působící na oči, pokožku i sliznice. Následek je celá řada

⁶⁸ ČESKO. Vyhláška č. 370/2002 Sb. o dovození výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR

⁶⁹ PLANKA, Bohumil. Kriminální balistika. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. s. 47

⁷⁰ ČESKO. Vyhláška č. 370/2002 Sb. o dovození výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR

⁷¹ PLANKA, Bohumil. Kriminální balistika. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. s. 46

⁷² PLANKA, Bohumil. Kriminální balistika. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. s. 53

⁷³ PLANKA, Bohumil. Kriminální balistika. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. s. 56

⁷⁴ ŠAFR, Miroslav a Petr HEJNA. Střelná poranění. Praha: Galén, c2010. s. 128

⁷⁵ ČESKO. Vyhláška č. 370/2002 Sb. o dovození výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR

obtíží, včetně dechových obtíží i puchýřů na pokožce, jedná se o netoxickou látku.⁷⁶ Poslední látka nonivamid značka PV (hnědá), jedná se o technický pepř, který má podobnou účinnost jako CS.

Obr. č. 1: Nábojky do expanzních zbraní⁷⁷

4.1 Nelegální úpravy expanzních zbraní

Z historického hlediska byly nelegální úpravy na zbraních obecně prováděny převážně kvůli nedostatku střeliva. Tedy člověk měl doma zbraň např. z války, kdy již do této zbraně nebylo dostupné střelivo příslušné ráže, proto zbraň upravil na ráži, které mu byla dostupná.⁷⁸ V současné době je motivace pro úpravu zbraní různá. Může jít o nadšence do zbraní, snahu o ochranu zdraví a majetku, experiment, ale nejčastější důvod je samozřejmě kriminální činnost jako je např. pytláctví, či ochrana při trestné činnosti, ale i teroristický útok.⁷⁹

⁷⁶ ŠAFR, Miroslav a Petr HEJNA. Střelná poranění. Praha: Galén, c2010. s. 128

⁷⁷ PLANKA, Bohumil. Kriminální balistika. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. s. 56

⁷⁸ konzultace s pracovníky OKTE KŘP hl. m. Prahy

⁷⁹ ŠAFR, Miroslav a Petr HEJNA. Střelná poranění. Praha: Galén, c2010. s. 155

Nelegální úpravy expanzních zbraní můžeme pozorovat téměř po celém území Evropy. Vzhledem k lepší dostupnosti zbraní tohoto typu je tento fenomén více rozšířen v zemích s nejpřísnější zbraňovou legislativou. Uživatelé upravených zbraní bývají většinou kriminálníci, kteří nemají silné vazby na nelegální trh se zbraněmi a je to jejich jediná možnost, jak si obstarat střelnou zbraň. Jedná se o osoby, kteří zbraň používají primárně k zastrašování a k osobní ochraně.⁸⁰ Nelegální úpravy expanzních zbraní je nutné rozdělit do dvou kategorií. Jsou továrně vyrobené expanzní zbraně, které jsou upraveny pro střelbu jednotnou nebo hromadnou střelou a reaktivované expanzní akustické zbraně, které byly původně deaktivovány.⁸¹ Obě skupiny mají společné jmenovatele, kterými jsou pro zločince zajímavé. Je to dostupnost, pro srovnání s legislativou ČR před novelou zákona o zbraních z roku 2021 stačilo k nabytí expanzní zbraně pouze splnit podmínku věku 18let. Další výhodou je cena, vzhledem k technologiím a materiálům, ze kterých se zbraně vyrábí, se jejich cena pohybuje u nejběžnějších modelů v rozmezí 1 200 – 3 000 Kč. Poslední výhodou je špatná dohledatelnost zbraní pro vyšetřovací orgány.⁸²

4.1.1 Továrně vyrobené expanzní zbraně

Nelegální úpravy továrně vyrobených zbraní se dělí na několik druhů. Druhy úpravy ovlivňuje většinou zručnost a prostředky osoby, která zbraň upravuje a dále výrobní provedení zbraně, její značka, ráže atd. Důležité je zmínit, že tyto zbraně nejsou primárně vyráběny za účelem střelby kulovými náboji, většinou jsou vyrobeny z lehkých slitin. Nicméně tyto zbraně nejsou upravovány za účelem pravidelné střelby, ale primárně na jedno použití.⁸³

Jedna z možností je vložení kovové objímky do hlavně zbraně po jejím odvrtání. Objímka způsobí zesílení hlavně a rovněž zmenšení průměru. Tedy expanzní zbraň, která byla továrně vyrobena pro nábojky ráže 9 mm PAK, je schopná střílet

⁸⁰ FLORQUIN, Nicolas a Benjamin KING. FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Switzerland: Small Arms Survey, 2018. s.9-10

⁸¹ FLORQUIN, Nicolas a Benjamin KING. FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Switzerland: Small Arms Survey, 2018. s.18

⁸² FLORQUIN, Nicolas a Benjamin KING. FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Switzerland: Small Arms Survey, 2018. s.12

⁸³ PLANKA, B. Hurník, Z. Podomácku upravené a zhotovené zbraně [online]. Praha: Interní materiál PČR: odborný článek

7,65 Browning a zbraň výrobní ráže 8 mm PAK je schopná střílet 6.35 Browning.⁸⁴ Obdobná úprava byla použita u příkladu č. 6.

Odstranění původní hlavně zbraně, která je osazena přepážkou a následné nahrazení hlavní jinou. Lze užít v podstatě jakoukoliv hlavěň, kterou má upravovatel k dispozici a tím si určit ráži zbraně. Vzhledem k tomu, že expanzní zbraně jsou vyráběny s menší nábojovou komorou než kulové zbraně (nábojky neobsahují střelu), zvolí se většinou menší ráže stejně jako u výše uvedené úpravy.⁸⁵ Podrobně je popsáno provedení této úpravy odborným vyjádřením OKTE Praha v příkladu č. 2.

Další úpravou je odvrtání přepážky a následná úprava nábojky. Úprava spočívá v umístění střely do nábojky. Většinou se nejedná o střelu v klasickém slova smyslu, ale používají se např. kuličky z ložisek. Je to jedna z nejjednodušších úprav.⁸⁶ Video návod na úpravu nábojky je možné najít na internetovém serveru YouTube.

Obr. č. 2: Balistický blok po střele z upravené nábojky 8 mm PAK⁸⁷

⁸⁴ FLORQUIN, Nicolas a Benjamin KING. FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Switzerland: Small Arms Survey, 2018. s.44

⁸⁵ FLORQUIN, Nicolas a Benjamin KING. FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Switzerland: Small Arms Survey, 2018. s.44

⁸⁶ FLORQUIN, Nicolas a Benjamin KING. FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Switzerland: Small Arms Survey, 2018. s.44

⁸⁷ FLORQUIN, Nicolas a Benjamin KING. FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Switzerland: Small Arms Survey, 2018. s.46

Poslední z úprav je nejjednodušší, lze ji označit i za primitivní, nicméně jsou i tyto případy zaznamenané. Spočívá v tom, že uživatel zbraně vloží do atrapy hlavně přes ústí hlavně předmět, který je z hlavně vymeten při odpálení příslušné nábojky. V případě, že je zbraň opatřena na ústí hlavně závitem pro odpalování pyrotechniky, musí být tento odvrtán. Závit zmenšuje průměr hlavně.⁸⁸ Podrobně je popsáno provedení této úpravy odborným vyjádřením OKTE Praha v příkladu č. 1.

Jak už bylo výše uvedeno, tyto zbraně jsou vyráběny s přepážkou v atrapě hlavně a některé díly jsou vyráběny z méně odolných materiálů, aby nebyly schopné odolat tlakům, jaké vznikají při střelbě s ostrým střelivem. Primárně se jedná o hlavěň a nábojovou komoru. Avšak některé modely továrně vyrobených expanzních zbraní jsou pro úpravu vhodnější. Následující tabulka ukazuje nejupravovanější expanzní zbraně v Evropě. V prvním sloupci je uvedena země, v druhém firma vyrábějící zbraně a ve třetím konkrétní modely.

Tab. č. 1: Příklady nejčastěji konvertovaných expanzních zbraní v Evropě⁸⁹

Country	Manufacturer	Models readily converted
Germany	Umarex	Walther P99
	Röhm	Vektor CP1
Italy	Bruni	Olympic .380 BBM
	Chiappa Firearms	Kimar
	Tanfoglio	Tanfoglio GT 28
Russian Federation	Baikal	IZH-79-8
Turkey	Voltran AV Silahları (Ekol)	Ekol Tuna, Special 99, Volga, Jackal Dual
	Atak Arms	Zoraki: 914, 917, 918, 925, M2906, R1

V roce 2010 se začaly globálně šířit upravené expanzní zbraně turecké výroby. Jedná se o zbraně uvedené v tabulce 1. Primárně zbraně Ekol a určité modely Zoraki od značky Atak. Tyto zbraně mají dobrou reputaci mezi zločinci kvůli kvalitnímu provedení těchto zbraní. Jsou z kvalitních materiálů a jedná se většinou o přesné repliky

⁸⁸ Příloha č. 1

⁸⁹ FLORQUIN, Nicolas a Benjamin KING. FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Switzerland: Small Arms Survey, 2018. s.20

střelných zbraní.⁹⁰ Některé modely tureckých expanzních zbraní jsou schopné samočinné střelby, tedy na jedno zmáčknutí spouště odpálit několik nábojek. Jednou z nich je pistole EKOL ASI ráže 9 mm P.A. Pokud je zbraň opatřena pažbou jako na obr. č. 3, je od pravé zbraně téměř k nerozeznání.

Obr. č. 3: Pistole Ekol ASI⁹¹

4.1.2 Akustické expanzní zbraně

Druhá skupina expanzních zbraní, jsou zbraně, které byly původně vyrobeny pro střelbu kulovými náboji, lidově řečeno pro ostrou střelbu. Následnou úpravou došlo k vyloučení použití jednotné nebo hromadné střely, ale pouze užití akustického (slepého) náboje. K dosažení tohoto omezení je použito totožné metody jako u továrně vyrobených expanzních zbraní a to je vložení přepážky či jiné překážky do hlavně zbraně, která zabrání vystřelení střely. Jsou zde ale určité rozdíly. Vzhledem k tomu, že primární účel těchto zbraní je střelba ostrým střelivem, jsou vyrobeny z odolnějších

⁹⁰ FLORQUIN, Nicolas a Benjamin KING. FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Switzerland: Small Arms Survey, 2018. s.27-30

⁹¹ Plynová pistole Ekol ASI sklopka černá cal. 9mm - Kentaur Zbraně. Prodej zbraní a střeliva - Kentaur zbraně [online]. Dostupné z: <https://www.kentaurzbrane.cz/plynova-pistole-ekol-asi-sklopka-erna-cal-9mm/> [cit. 16.02.2021]

materiálů než továrně vyrobené expanzní zbraně. V případě nelegální úpravy zde nehrozí takové nebezpečí jako u továrně vyrobené, tedy např. roztržení hlavně atd.⁹²

Úpravy těchto zbraní se nějak zásadně neliší od továrně vyrobených zbraní. Jako možnost úpravy se nabízí odvrtání překážky v hlavni. Důležitý rozdíl je v tom, že hlaveň této zbraně není vyrobena tak, že při zásahu dojde k jejímu poškození. Odvrtání je tedy snadnější a po odvrtání může dojít k zavaření děr po vrtání, obdobně jako u případu č. 6 jak může být patrné na boční fotografii hlavně.

Další z úprav je výměna hlavně zbraně, tato úprava již byla popsána v předchozí kapitole. Jedna z možností, jak udělat zbraň střelby schopnou je vložení ostré munice a vystřelení střely, kdy dojde tímto k odstranění překážky v hlavni.⁹³ Podstatná část těchto zbraní pochází ze Slovenska, na těchto zbraních jsou vyraženy následně specifické značky a nápis BLANK stejně jako na zbraní v případě č. 6 nebo na obrázku č. 4.

Obr. č. 4: Akustický samopal vz. 61⁹⁴

⁹² FLORQUIN, Nicolas a Benjamin KING. FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Switzerland: Small Arms Survey, 2018. s.22-23

⁹³ FLORQUIN, Nicolas a Benjamin KING. FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Switzerland: Small Arms Survey, 2018. s.30-31

⁹⁴ FLORQUIN, Nicolas a Benjamin KING. FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Switzerland: Small Arms Survey, 2018. s.31

4.2 Nelegální úpravy zbraní kategorie C-I a D

Autor práce považuje expanzní zbraně jako zbraně, které jsou snadno dostupné téměř pro všechny. S novelou zákona o zbraních nastalo alespoň částečné zlepšení. V době před tvorbou práce spadaly expanzní zbraně do zbraní kategorie D. Po novele byly převedeny do nově vzniklé skupiny zbraní kategorie C-I. Cílem této podkapitoly je přiblížit okrajově úpravu dalších zbraní, které jsou snadno dostupné. Vzhledem k novele zákona jsou nyní částečně rozděleny do výše uvedených skupin D a C-I. Úprav samozřejmě existuje celá řada, orientačně budou uvedeny nejrozšířenější způsoby.

Obdobně jako u expanzních zbraní se rozlišuje, zda se jedná o zbraně továrně vyrobené nebo reaktivace původně znehodnocených zbraní. Jednou z upravovaných skupin továrně vyrobených zbraní, jsou zbraně plynové. Jedná se o zbraně, které používají pouze střelu, která je vymetena z hlavy pomocí stlačeného plynu.⁹⁵ Plynové zbraně v případě, že jsou do ráže 6,35 mm spadají do kategorie D, pokud mají vyšší ráži a nejedná se o paintballové zbraně, tak spadají do kategorie C-I.⁹⁶ Úprava spočívá v navrtání nábojové komory na nábojku, kdy následně do nábojky nebo hlavně je vložena střela různého původu, zbraň má následně vyšší výkon. Vzhledem k současnému trhu se zbraněmi je tato úprava téměř raritní.⁹⁷ Další druh je úprava zbraní typu Flobert. Tyto v současné době spadají do zbraní kategorie C-I. Jedná se o zbraň dlouho nebo krátkou, určena pro náboj s okrajovým zápalem typu Flobert. Jedná se tedy o palnou zbraň.⁹⁸ Úprava spočívá v předělání zbraně na ráži 22 LR, tedy malorážkové střelivo, které má okrajový zápal stejně jako střelivo Flobert. Účinnost je o poznání vyšší, maximální dostřel této střely může být až 1500 m.

V případě znehodnocených zbraní zákon rozlišuje znehodnocené zbraně kategorie A, A-I, B a C, který byly znehodnoceny v souladu s předpisem EU, tyto spadají do kategorie C-I a znehodnocené zbraně, na které se nevztahuje předpis EU a na kterých byly provedeny takové úpravy, které neumožňují další střelbu z těchto zbraní, v tom

⁹⁵ PLANKA, Bohumil. Kriministická balistika. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. s. 47

⁹⁶ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR

⁹⁷ PLANKA, B. Hurník, Z. Podomácku upravené a zhotovené zbraně [online]. Praha: Interní materiál PČR: odborný článek

⁹⁸ PLANKA, Bohumil. Kriministická balistika. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. s. 504

případě se jedná o zbraň kategorie D.⁹⁹ Znehodnocenou zbraň zákon definuje jako střelnou zbraň, která byla učiněna trvale nepoužitelnou, přičemž je zajištěno, že všechny její hlavní části jsou trvale nepoužitelné a není možné je odstranit, nahradit nebo upravit tak, aby mohla být taková zbraň jakkoli uschopněna ke střelbě.¹⁰⁰ Úpravy obecně spočívají v odstranění všech znehodnocení, které zabráňují střelbě ze zbraně. Vyžadují běžné dílenské náčiní, ale i značnou zručnost. Jde o zavaření vyfrézovaných otvorů např. v nábojové komoře, v hlavni. Dále obroušení svárů, které drží pohromadě některé dříve pohyblivé části. Někdy je vzhledem k znehodnocení potřeba použít náhradní nebo podomácku vyrobené díly.¹⁰¹ Dalším typem úpravy je úpravu řezu zbraně. Řez zbraně je *úprava střelné zbraně postupem stanoveným právním předpisem, při níž se alespoň částečně odkryje vnitřní konstrukce zbraně.*¹⁰² Řez zbraně slouží např. k výuce, aby bylo možné lépe pochopit funkci zbraně, ale případně i jako dekorace. V současné době spadá do zbraní kategorie D. Udělat řez střelby schopný je výrazně složitější než u znehodnocené zbraně. Je třeba většinou mít kvalitně vybavenou dílnu. Většinou musí dojít k zaslepení vytvořených otvorů různě po celé zbrani. Výroba řezu většinou spočívá z dílů, které neprošly technickou kontrolou, k jejich vyřazení dochází ještě v případě, kdy nejsou opatřeny výrobním číslem. Tímto jsou zajímavé pro kriminálníky.¹⁰³

Obr. č. 5: Řez zbraně ČZ model 83¹⁰⁴

⁹⁹ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR

¹⁰⁰ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR

¹⁰¹ PLANKA, B. Hurník, Z. Podomácku upravené a zhotovené zbraně [online]. Praha: Interní materiál PČR: odborný článek

¹⁰² ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR

¹⁰³ HURNÍK, Z. Zlaté české ručičky [online]. Praha: Interní materiál PČR: odborný článek

¹⁰⁴ HURNÍK, Z. Zlaté české ručičky [online]. Praha: Interní materiál PČR: odborný článek

4.3 Shrnutí

V předchozích podkapitolách jsou popsány nejčastější a nejefektivnější úpravy expanzních zbraní. Určitě lze v praxi nalézt i jiné druhy úprav, nicméně výše uvedené se v kriminálním prostředí osvědčily nejlépe. Lze takto usuzovat i z faktu, že návody na tyto úpravy je možné najít volně dostupné na internetu, což je znepokojující.

Z pohledu osob, které provádějí nelegální úpravy zbraní se řadí na první místo členové organizovaného zločinu. Vzhledem k tomu, že organizovaný zločin je rozvětvený, může k přestavbě zbraní mít k dispozici jak techniky, co využívají k výrobě volně dostupných informací, tak rovněž i kvalifikované odborníky. Další jsou zaměstnanci firem, které se zabývají výrobou zbraní. Jedná se jak o bývalé, tak i současné zaměstnance. Mají potřebné zkušenosti z oblasti výroby, k dispozici určité nástroje a ve výjimečných případech i přístup k některým náhradním dílům zbraní. Samostatní jedinci je jedna skupina osob, která se podílí na nelegálních úpravách. Motivace mají různé - od pocitu vlastnit střelnou zbraň až po teroristický útok. Většinou využívají volně dostupných zdrojů informací a dílenského nářadí.¹⁰⁵ Stejně jako u rozdělení úprav, se jedná o průřezové a částečně zmapované rozdělení.

Obecně v ČR autor práce nepovažuje nelegální úpravy expanzních zbraní za primární problém. V českých poměrech je k páchání trestné činnosti primárně využívám vzhled expanzních zbraní, který ke spáchání např. trestného činu loupež v podobě přepadení benzínové stanice dostačují. I v případě splnění zákonných podmínek pro výrobu mohou expanzní zbraně být velmi nebezpečné. V případech, kdy je zbraň přiložena na ústím hlavně na tělo a je proveden výstřel, dochází k poškození tkání, které může mít za následek případně i smrt osoby. Stejně tak výstřel v bezprostřední blízkosti hlavy.¹⁰⁶ V ČR nejsou upravené expanzní zbraně rozšířený trend. Z dostupných publikací a ostatních zdrojů bylo zjištěno, že okolo roku 2000 se začaly vyskytovat expanzní zbraně ráže Knall 8 mm, které byly předělávány na kulové ráže 6.35 mm a 7.65 mm Browning, jejich snadná dostupnost byla lákadlem

¹⁰⁵ FLORQUIN, Nicolas a Benjamin KING. FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Switzerland: Small Arms Survey, 2018. s.41-45

¹⁰⁶ JURÍČEK, Ludvík a Petr ROŽŇÁK. Bezpečnost, hrozby a rizika v 21. století. Ostrava: Key Publishing, 2014. Monografie. s. 210

převážně pro vietnamskou komunitu.¹⁰⁷ Na přelomu let 2020/2021 bylo na území Prahy zaznamenáno několik případů úpravy expanzních zbraní Zoraki M906, konkrétním případům se bude práce věnovat v následující kapitole. Značný rozkvět v této oblasti lze několik let pozorovat primárně na západě Evropy. Převážně v zemích, kde mají nejpřísnější zbraňovou legislativu.

Jedna z kapitol se zabývá úpravami některých zbraní kategorie C-I a D. Tato kapitola byla vytvořena proto, aby ukázala, že pro získání střelby schopné zbraně nelegální cestou existuje mnoho možností. Bohužel většinou se jedná o relativně volně dostupné zbraně, které nejsou nikde evidovány a pro vyšetřovací orgány jsou jen těžko dohledatelné. V následující kapitole bude přiblíženo několik případů užití těchto zbraní.

¹⁰⁷ PLANKA, Bohumil. Kriminalistická balistika. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. s. 362

5 Příklady

V této kapitole se nachází příklady konkrétních úprav expanzních zbraní. Jedná se o příklady, které byly zaznamenány na území ČR. Příklady jsou získány z odborného pracoviště OKTE KŘP hl. m. Prahy, dále z odborných článků a publikací. Jsou zde popsány tři z nejčastějších úprav expanzních zbraní a dále jedna úprava řezu zbraně. Příklady slouží k lepší představě o provedení nelegálních úprav expanzních zbraní. Ke dvěma z příkladů jsou k dispozici odborná vyjádření z pracoviště OKTE KŘP hl. m. Prahy, tato vyjádření se nachází v příloze této práce. Jeden z příkladů nedovolené úpravy byl odhalen začátkem roku 2021, vzhledem k tomu jsou informace o příkladu pouze okrajové.

5.1 Příklad č. 1

Upravená expanzní zbraň - samonabíjecí pistole značky BRUNI, model GAP, ráže 9 mm P. A. K. Z výroby byla zbraň opatřena závitem na ústí hlavně, který umožňuje namontování adaptéru sloužícího k odpálení pyrotechniky. Závit byl amatérsky odvrtán. Tím byl průměr hlavně v délce 48 mm zvětšen na 10 mm. Tato úprava umožnila, aby mohla být do hlavně vložena (nabita) pryžová střela (kulička) o průměru 10 mm. Na levé straně zbraně je kolmo k hlavní zbraně vyvrtán otvor o průměru 6 mm. Cílem této úpravy mělo být pravděpodobně odstranění překážky, která brání užití kulového náboje. K odstranění nedošlo, pouze k zásahu do vývrtu zbraně. Ve zbrani jde odpálit příslušná nábojka. V případě, že je nabita pryžová střela v hlavní, je nábojkou vymetena z hlavně. Vzhledem k úpravám hrozí při použití zbraně havárie. Odborné vyjádření z odvětví balistiky včetně fotografií se nachází v příloze č.1¹⁰⁸

5.2 Příklad č. 2

Upravená expanzní zbraň - samonabíjecí pistole značky ZORAKI, model M906 - TD, ráže 7,65 mm Browning (původně 9 mm P.A Blanc) turecké výroby. Továrně vyrobená expanzní zbraň byla vyrobena na ráži 9 mm P.A, kdy její úprava

¹⁰⁸ Příloha č. 1

spočívá v odstranění původní hlavně a vsazení nové do těla zbraně. Nová hlaveň vyrobena ocelová s drážkovaným vývrtem ráže 7.65 mm Br. Hlaveň i nábojová komora jsou hrubě opracovány. Skluzavka nábojů je vytvarována nevytvrzeným tmelem. Vzhledem k uvedeným úpravám lze do nábojové komory zbraně nabít náboj ráže 7.65 mm Br. a odpálit jej. Zbraň je střelby schopná a plně funkční. Odborné vyjádření z odvětví balistiky včetně fotografií se nachází v příloze č. 2¹⁰⁹

5.3 Příklad č. 3

Upravená expanzní zbraň - samonabíjecí pistole značky ZORAKI, model M906 - TD, ráže 6,35 mm Browning (původně 9 mm P.A Blanc) turecké výroby. Jedná se o podobnou úpravu jako v předchozím příkladu č. 2. Došlo k nahrazení původní hlavně novou hlavní ráže 6,35 mm Br, kdy hlaveň je v předu opatřena závitem, který slouží k namontování tlumiče hluku výstřelu, který je na obrázku č. 6 společně se zbraní. V době, kdy byl tento případ zaznamenaný patřil tlumič do kategorie zakázaných doplňků zbraně a bylo možné jej vlastnit pouze na základě výjimky. Zbraň v tomto stavu je střelby schopná a plně funkční včetně tlumiče.¹¹⁰

Obr. č. 6: Upravená expanzní zbraň Zoraki M-906¹¹¹

¹⁰⁹ Příloha č. 2

¹¹⁰ Konzultace OKTE KŘP hl. m. Prahy

¹¹¹ Konzultace OKTE KŘP hl. m. Prahy

5.4 Příklad č. 4

Upravená expanzní zbraň - samonabíjecí pistole značky ZORAKI, model M906 - TD, ráže 7,65 mm Browning (původně 9 mm P.A Blanc) turecké výroby. Stejná úprava jako u předchozího příkladu. K dispozici není bližší popis zbraně, vzhledem k tomu, že se jedná o aktuální případ, kdy zbraň byla nalezena na území Prahy při prohlídce vozidla na začátku roku 2021. Z dostupných informací je zřejmé, že pachatel nahradil hlaveň zbraně hlavní ráže 7,65 mm Br.

Obr. č. 7: Upravená expanzní zbraň Zoraki M-906

Obr. č. 8 Upravený zásobník expanzní zbraně

Obr. č. 9: Upravená expanzní zbraň Zoraki M-906

5.5 Příklad č. 5

Upravená expanzní zbraň - samonabíjecí pistole značky Bruni, mod. 315, ráže 6,35 mm Browning (původně .351 Knall). Originální atrapa hlavně, kterou je zbraň opatřena, byla po celé své délce odvrtnána a dovnitř byla vložena ocelová trubka s vývrtem. Trubka velikostně odpovídá ráži 6,35 mm Br. Upravovatel zbraně rovněž vyrazil svoje označení „MELARA .25 ACP“.¹¹² Zbraň střelbyschopná a plně funkční.

Obr. č. 10 Upravená expanzní zbraň Bruni¹¹³

¹¹² PLANKA, B. Hurník, Z. Podomácku upravené a zhotovené zbraně [online]. Praha: Interní materiál PČR: odborný článek

¹¹³ PLANKA, B. Hurník, Z. Podomácku upravené a zhotovené zbraně [online]. Praha: Interní materiál PČR: odborný článek

5.6 Příklad č. 6

V tomto případě se jedná o původně palnou zbraň, kulovou pistolí značky CRVENA model ZASTAVA M 70 ráže 7,65 mm Br. Zbraň byla dle zákonných postupů na Slovensku předělána na expanzní, tedy došlo k zabránění užití kulového náboje ve zbrani. Na závěru zbraně je označení SALVE BLANK viz. obrázek č. 10, která značí uvedené znehodnocení. Úprava zbraně spočívá v tom, že upravovatel odvrátil hlavěň zbraně po celé délce, kdy následně do hlavně vložil trubku na zesílení a tím zbraň opětovně uschopnil ke střelbě náboji 7,65 mm Br. Vzhledem k tomu, že zbraň byla schopná v nábojové komoře odpálit nábojku příslušné ráže, nebylo potřeba na zbrani více úprav. Vzhledem k tomu, že na vnější straně hlavně jsou patrné stopy hrubého broušení, mohlo dojít k navrtání hlavně pro odstranění překážky, následnému zavaření otvorů a posléze broušení.¹¹⁴

Obr. č. 11 Upravená expanzní zbraň Zastava¹¹⁵

¹¹⁴ Konzultace OKTE KŘP hl. m. Prahy

¹¹⁵ Konzultace OKTE KŘP hl. m. Prahy

Obr. č. 12 Upravená hlaveň¹¹⁶

Obr. č. 13 Upravená hlaveň¹¹⁷

¹¹⁶ Konzultace OKTE KŘP hl. m. Prahy

¹¹⁷ Konzultace OKTE KŘP hl. m. Prahy

5.7 Příklad č. 7

Samopal vz. 26 ráže 7,62x25 mm (Tokarev), jedná se o zbraň, která byla upravena z řezu zbraně. Na obrázku č. 13 lze vidět v závěru zbraně dvě vyfrézovaná okénka, která upravovatel ponechal, protože neměly vliv na funkci zbraně. Ostatní otvory zaslepil způsobem na profesionální úrovni. Do zbraně vsadil novou hlaveň, která vzhledem ke svojí délce není ke zbrani příslušná. Na obrázku lze vidět, že zbraň má novou povrchovou úpravu v podobě originálního, vypalovacího šedého laku, který pochází pravděpodobně z vojenského opravárenského závodu.¹¹⁸

Obr. č. 14 Upravený řez zbraně samopal vz. 26¹¹⁹

¹¹⁸ PLANKA, B. Hurník, Z. Podomácku upravené a zhotovené zbraně [online]. Praha: Interní materiál PČR: odborný článek

¹¹⁹ PLANKA, B. Hurník, Z. Podomácku upravené a zhotovené zbraně [online]. Praha: Interní materiál PČR: odborný článek

5.8 Shrnutí

Z uvedených příkladů je možné pozorovat určitou úroveň dovedností v oblasti úprav. Většina úprav je provedena na relativně dobré úrovni, zbraně jsou plně funkční a střelby schopné. Ve srovnání s příkladem č. 1, kde se pachatel pravděpodobně pokoušel odvrtnat přepážku hlavně, kdy uvedeným jednáním poškodil hlavě zbraně, ale přepážka zůstala funkční. Proto pachatel dále odvrtnal ústí atrapy hlavně, kde nabil pryžovou kuličku. Tato úprava ukazuje, že úprava zbraně není vždy jednoduchá. Konkrétně v tomto případě hrozí havárie zbraně vzhledem k únikům plynů. Tedy vymetení pryžové kuličky z hlavně způsobuje oproti havárii zbraně zanedbatelné nebezpečí.

Následující tři příklady jsou úpravy totožné expanzní zbraně. Jedná se o expanzní zbraň - samonabíjecí pistole značky ZORAKI, model M906 - TD, 9 mm P.A Blanc turecké výroby. Stejně jako zbraň, i postup úpravy je totožný. Rozdíl je pouze ve finální ráži, zda 6,35 mm Br nebo 7,65 mm Br. Všechny tři příklady byly zaznamenány na území ČR, z toho lze usuzovat, že na území ČR se může nacházet osoba nebo organizovaná skupina osob, která se zabývá úpravou tohoto typu zbraní. O expanzních zbraních Zoraki se zmiňuje i publikace FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Jedná se o zbraně, které jsou vyráběny způsobem a z materiálů, které jsou vhodné pro přestavbu na kulové zbraně. Jejich oblíbenost lze pozorovat po celé Evropě, ale i v Africe.

Druhá nejčastější úprava se nachází v příkladech č. 5, a 6. Technicky je to jednodušší způsob než náhrada hlavně, nicméně jeho nebezpečnost je totožná. Poslední příklad je úprava řezu zbraně. Účel tohoto příkladu je přiblížení, jak lze upravit poměrně snadno dostupné zbraně.

6 Zhodnocení právní úpravy a návrh možné budoucí právní úpravy

Tato kapitola se snaží zhodnotit současnou právní úpravu ohledně nabývání, držení a nošení expanzních zbraní. Cílem kapitoly je navrhnout změny v této právní úpravě, které by dokázaly efektivně redukovat trestnou činnost související s upravenými zbraněmi. Z informací získaných v předchozích kapitolách vyplývá, že expanzní zbraně v ČR v současné době nejsou primárně problémem. Vzhledem ke svým nelegálním úpravám ale kvůli svému vzhledu, který je v podstatě totožný jako lidově řečeno „ostrá“ zbraň. Tohoto jevu využívají pachatelé různé trestné činnosti, zvláště v případech, kdy je potřeba zastrašit oběť pro získání svého předmětu zájmu, ať se jedná o peníze či získání respektu. Bohužel ale i nelegální úpravy expanzních zbraní mají v ČR stoupající tendenci. Příčina tohoto jednání má jednoho společného jmenovatele, a to je cena a snadná dostupnost expanzních zbraní oproti kulovým na území ČR. Sám autor práce má zkušenost s opakovaným pácháním přestupkového jednání držitele expanzních zbraní uvedeným v § 76a odst. 1 písm. d) zákona o zbraních. Tohoto přestupku se dopouští držitel zbraně kategorie C-I nebo D a to tím, že *nosí zbraň nebo s ní na veřejnosti nebo na místě veřejnosti přístupném jakkoliv manipuluje, pokud je jeho schopnost k této činnosti snížena požitím alkoholických nápojů, návykových látek, léků nebo v důsledku nemoci*¹²⁰ Jedním z důvodů vzniku tohoto jednání je snadná dostupnost těchto zbraní i pro osoby, jejichž spolehlivost není žádným způsobem ověřena.

Z pohledu trestního práva autor považuje současnou právní úpravu za dostačující. Rozlišují se dva případy nedovoleného ozbrojování v souvislosti s expanzními zbraněmi. Jedním z nich je případ, kdy pachatel drží ve své moci expanzní zbraň v nedovoleném výrobním provedení. Taková zbraň spadá do zbraní kategorie A-I a v případě, že jí drží osoba bez patřičných povolení, naplní znaky skutkové podstaty trestného činu dle § 279 odst. 1 zák. č. 40/2009 Sb. Druhý případ je samotná výroba nedovoleného provedení expanzní zbraně. Ustanovení dle § 279 odst. 2 zák. č. 40/2009 Sb. zní *kdo uvede do střelbyschopného stavu znehodnocenou zbraň nebo na ní provede*

¹²⁰ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR

*konstrukční změny směřující k jejímu uvedení do střelbyschopného stavu nebo na zbraň provede konstrukční změny směřující ke zvýšení její účinnosti*¹²¹. V našem případě se jedná o provedení změn, které vedou ke zvýšení účinnosti zbraně. Platí to jak u továrně vyrobených expanzních zbraní, tak u původně kulových zbraní, které byly na úroveň expanzních deaktivovány. Obě tyto skutkové podstaty dostatečně pokrývají protiprávní jednání související s nelegálními úpravami. Za výše uvedené jednání hrozí trest v podobě odnětí svobody až na dvě léta, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Nabízí se možnost úvahy, že trest je celkem mírný. Jedním z pravděpodobných důvodů, proč tomu tak je, že k naplnění skutkové podstaty postačí abstraktní nebezpečí. V případě použití zbraně dochází většinou k souběhu více trestných činů např. obecné ohrožení, vražda, kdy tresty jsou pak samozřejmě daleko přísnější.

Podstatně slabší oproti trestněprávní úpravě je právní úprava z pohledu držení, nošení a vlastnění expanzních zbraní, tedy z pohledu zákona o zbraních. Žádný z dostupných zdrojů se nezabývá konkrétně expanzními zbraněmi během historie. První zásadní zmínka je v zákoně č. 147/1983 Sb. o zbraních a střelivu. Kde v § 2 jsou uvedeny zbraně, které podléhají povolovacímu řízení a evidenční povinnosti, dle tohoto zákona. Jedna skupina z těchto zbraní jsou zbraně *poplašné, startovací a jiné expanzní přístroje a zařízení*.¹²² Z pohledu držení bylo umožněno nabývat tyto zbraně do vlastnictví pouze organizacím a osobám starším 18 let.¹²³ Tento zákon byl následně nahrazen ke dne 1. 3. 1996 zákonem č. 288/1995 Sb. zákonem o střelných zbraních a střelivu. V zmiňovaném zákoně má expanzní zbraň několik definicí. První z nich je obecná, která zní *expanzní zbraň, zbraň na principu palné zbraně, jejíž konstrukce vylučuje použití kulového náboje nebo náboje s hromadnou střelou*, další je bližší označení jako akustická zbraň, kdy je definována jako *expanzní zbraň na akustické nábojky, zkonstruovaná pro vytváření hlukového efektu*, a poslední označení je plynovka, definovaná jako *expanzní zbraň, která je zkonstruovaná pro vystřelování látky s dráždivým účinkem*¹²⁴. Dle zákona č. 288/1995 Sb. tyto zbraně nepodléhají registraci a k jejich nabytí je třeba, aby osoba byla starší 18 let a byla způsobilá

¹²¹ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.

¹²² ČESKO. Zákon č. 147/1983 Sb. Zákon o zbraních a střelivu. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 1983-12-16].

¹²³ ČESKO. Zákon č. 147/1983 Sb. Zákon o zbraních a střelivu. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 1983-12-16].

¹²⁴ ČESKO. Zákon č. 288/1995 Sb. Zákon o střelných zbraních a střelivu. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 1996-3-1].

k právním úkonům.¹²⁵ Tento zákon byl dne 1. 1. 2003 nahrazen současným zákonem č. 119/2002 Sb. Zde již došlo k vytvoření kategorií zbraní, které byly označeny jako A, B, C a D. Expanzní zbraně spadaly do kategorie D. Z pohledu držení nenastaly žádné změny, bylo nutné splnit dvě podmínky, a to věk 18 let a právní způsobilost.

Z historického vývoje právní úpravy vyplývá, že řadu let stačilo k nabytí expanzní zbraně splnit dvě podmínky a to věk 18 let a právní způsobilost. S novelou č. 13/2021 Sb. zákona č. 119/2002 Sb. nastala výrazná změna. V kapitole č. 2.1.5 je uvedeno, že v současné době patří expanzní zbraně do kategorie zbraní C-I. V paragrafu 14a zákona o zbraních je uvedeno, že takovou zbraň může nabývat do vlastnictví pouze osoba starší 18 let, způsobilá k právním úkonům a nově přidaná podmínka je pobyt na území České republiky. Před novelou zákona o zbraních nemusel držitel žádným způsobem zbraň registrovat. V současné době je zákonem daná ohlašovací povinnost nabytí vlastnictví nebo případně převodu vlastnictví zbraně kategorie C-I. Je to určitě jedna z pozitivních změn, jejíž cílem má být lépe mapovat výskyt a pohyb expanzních zbraní na území ČR. Tato povinnost se ale nevztahuje na dosavadní vlastníky zbraní kategorie C-I, pouze v případě, že by zbraň dále prodávali. Další výjimka je na dosavadní zbraně kategorie D, které byly uvedeny na trh před 30. lednem 2021 a jejich ověření bylo provedeno dle zákona č. 156/2000 Sb., ty nebudou registraci podléhat ani v budoucnu. Lze je rozeznat dle vyražené značky „CIP PN“.¹²⁶ V praxi to znamená to, že na území ČR bude výrazné množství neohlášených zbraní i nadále, ale tomuto jevu by se jen těžko předcházelo, aniž by nebylo silně zasaženo do práv držitelů těchto zbraní. Další novinkou v této oblasti je právo policie zbraň zajistit. Jak je uvedeno

v § 14a odst. 2 zákona o zbraních, jedná se o případy, kdy byl držitel zbraně kategorie C-I uznán vinným za závažný trestný čin, kdy tyto trestné činy jsou uvedeny v zákoně nebo pokud by u držitele nastala změna zdravotního stavu, pro kterou by další nakládání s touto zbraní představovalo ohrožení života nebo zdraví.

¹²⁵ ČESKO. Zákon č. 288/1995 Sb. Zákon o střelných zbraních a střelivu. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 1996-3-1].

¹²⁶ Plynovky, flobertky, derringery a další zbraně bez zbrojního průkazu: Pravidla nakládání s kategorií C-I a D po novele zákona o zbraních | zbrojnice.com. | Praktické, právní, kulturní a společenské aspekty civilního držení zbraní. [online]. Dostupné z: <https://zbrojnice.com/2021/01/26/plynovky-flobertky-derringery-a-dalsi-zbrane-bez-zbrojniho-prukazu-pravidla-nakladani-s-kategori-c-i-a-d-po-novele-zakona-o-zbranich/> [cit. 06.03.2021]

6.1 Právní úprava v zahraničí

Podmínky pro držení zbraní jsou rozdílné napříč státy Evropské unie. Pro tvorbu návrhu právní úpravy je přínosné porovnat podmínky pro nabývání expanzních zbraní s některými z těchto států. Nelze ani spoléhat na kategorizaci zbraní dle zákona č. 119/2002 Sb., každý stát EU zbraně dělí dle nebezpečnosti do kategorií, podle svého uvážení, ale v souladu se směrnicí Rady Evropských společenství č. 91/477/EHS ze dne 18. června 1991, o kontrole nabývání a držení zbraní. Nicméně tato směrnice nebrání evropským státům v tom, aby měly přísnější pravidla, než jsou uvedena v této směrnici. Na Slovensku je legislativa velice podobná jako v ČR. Slovenský zákon č. 190/2003 o strelných zbraniach a strelive, rozděluje zbraně do kategorií A-D jako zákon č. 119/2002 Sb. před současnou novelou. Expanzní zbraně zde spadají do kategorie D. Dle tohoto zákona může zbraň kategorie D a střelivo do této zbraně nabývat osoba starší 18 let a je právně způsobilá v plném rozsahu. Nabytí expanzní zbraně musí ohlásit do sedmi dnů na místně příslušném policejním útvaru a následně je vydán průkaz zbraně. Při manipulaci musí mít držitel u sebe občanský průkaz.¹²⁷ Ve Spolkové republice Německo se i přes nemožnost střelby kulovými náboji řadí expanzní zbraně do kategorie střelných zbraní. K jejich nabytí není zapotřebí žádné oprávnění. V případě, že držitel chce zbraň nosit pro svojí obranu, musí si zřídit v překladu malý zbrojní průkaz (Kleiner Waffenschein). Musí dosáhnout věku minimálně 18 let a být právně způsobilý.¹²⁸ Podrobnosti ohledně způsobilosti jsou uvedeny v § 5 a § 7 německého zákona WaffG.

V Polské republice se nevyžaduje zbrojní průkaz pro držení expanzní zbraně do ráže 6 mm. Pro získání expanzní zbraně vyšší ráže je třeba povolení, kdy žadatel mimo jiné musí být starší 21 let, mít bydliště na území Polska, podrobit se odbornému lékařskému vyšetření atd. Rovněž musí mít důvod pro vydání povolení. Je jich celkem 8 např. osobní ochrana nebo lov. Součástí žádosti je i absolvování zkoušky z oblasti práva, manipulace se zbraní. Po koupi zbraně je nutno tuto zbraň registrovat.¹²⁹

¹²⁷ SLOVENSKO. Zákon č. 190/2003 Z. z. Zákon o strelných zbraniach a strelive | Aktuálne znenie. Zbierka zákonov, právne predpisy, oblasti práva, register čiastok [online]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2003-190> © [cit. 26.03.2021]

¹²⁸ WaffG - Waffengesetz. Gesetze im Internet [online]. Dostupné z: https://www.gesetze-im-internet.de/waffg_2002/BJNR397010002.html [cit. 08.03.2021].

¹²⁹ Ustawa z 21 maja 1999 r., o broni i amunicji, Dz.U. 1999 Nr 53 poz. 549 [online]. Dostupné z: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20120000576/T/D20120576L.pdf> [cit. 08.03.2021]

6.2 Návrh právní úpravy

Z informací obsažených v předchozích kapitolách vyplývá, že i přes absenci střely při výstřelu z expanzní zbraně je možná přestavba těchto zbraní na zbraně kulové. Zákon s tímto počítá a takové úpravy naplní znaky skutkové podstaty trestného činu. Stejně tak vyhláška č. 370/2002 Sb. o dovozeném výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva, se snaží nastavit parametry na výrobu tak, aby přestavba byla nemožná nebo alespoň obtížná. I přes tato opatření se tyto nelegálně upravené zbraně vyskytují, jak je zřejmé z kapitoly s příklady. Návody na nelegální úpravy jsou volně dostupné na internetu, i když kvalita těchto návodů je špatná. I přesto jsou stále expanzní zbraně relativně snadno dostupné. Proto se tato kapitola dále věnuje návrhu případné právní úpravy pro lepší kontrolu nad nabýváním, držením a nošením expanzních zbraní.

Navrhnout právní úpravu, která by umožnila dostatečný prostor pro uplatnění práv a zároveň spolehlivě chránila před zneužitím práva není jednoduché. Při tvorbě se musí zohlednit několik faktorů. Jedním z nich je to, že musí být v souladu s EU. V našem případě toto nebude problém, EU celkově prosazuje proti zbraňovou politiku, jejíž cílem má být zabránění dostupnosti zbraní kriminálíkům, případně i teroristům. Ostatně tato politika se promítla i na novele č. 13/2021 Sb. zákona o zbraních. S tímto přímo souvisí další faktor. Návrh právní úpravy by neměl více než nezbytně zasahovat do práv oprávněných držitelů zbraní, cílem není omezit držení expanzních zbraní, ale upravit postup jejich získání. Tímto postupem dále regulovat pohyb zbraní do „nesprávných rukou“, ale ani sebelepší právní úprava nezabrání tomu, aby se kriminálíci a teroristé dostali ke zbraním. Přísný zákon v oblasti držení zbraní není cesta k bezpečí. Jako jeden velký příklad může být Velká Británie. Ta patří v rámci celého světa k zemím s nejrestriktivnější zbraňovou legislativou. Přitom počet trestných činů spáchaných se zbraní je v Británii 8x více než v ČR v Londýně dokonce 18x více.¹³⁰

Obecně česká legislativa v oblasti nabývání, držení a nošení patří k jedné z nejlepších. Proces získání zbrojního průkazu dle autora práce dokáže dostatečně

¹³⁰ Británie: Před 22 lety zakázali zbraně, nyní proti vlne zločinu zvažují nasazení armády v ulicích | zbrojnice.com. [online]. Copyright © Tomáš Gawron Dostupné z: <https://zbrojnice.com/2019/03/14/britanie-pred-22-lety-zakazali-zbrane-nyni-proti-vlne-zlocinu-zvazuji-nasazeni-armady-v-ulicich/> [cit. 09.03.2021].

eliminovat osoby, které nejsou způsobilé k získání zbraně, a to jak ze stránky právní, zdravotní či odborné. Vzhledem k tomu, že expanzní zbraně pravděpodobně nepředstavují takové riziko, jako střelné kulové zbraně, nekladl zákonodárce na jejich obstarání takové nároky. Následkem toho je situace, kdy se expanzní zbraň dostane do rukou osobě, která nemá představu o právním ukotvení, manipulaci ani oprávnění související s touto zbraní. Autor práce si nemyslí, že je chyba pouze přímo na straně dané osoby, ale částečně i systému, který si neověřuje, že držitel expanzní zbraně zná vše potřebné. To samozřejmě nic nemění na faktu, že neznalost zákona neomlouvá a každý kdo si pořídí zbraň, je za manipulaci s ní odpovědný bez ohledu na to, zda je po něm ze zákona požadováno ověření znalostí.

V případě inspirace v zahraničních legislativách je pro naše potřeby zajímavá německá úprava. Konkrétně jejich povinnost zřízení malého zbrojního průkazu pro nošení zbraně. Toto provedení ovšem postrádá zkoušku odbornosti. Polská legislativa se hodně podobá české žádosti o zbrojní průkaz, v případě expanzních zbraní je dle autora přísná. Nicméně cíl této práce, tedy návrh právní úpravy bude vycházet ze stávající právní úpravy ČR s využitím užitečných ověřených metod právě z Německa a Polska.

Aby došlo k dostatečné edukaci budoucích držitelů expanzních zbraní, je určité nutné provést zkoušku odbornosti. Praktická část by byla zaměřena na bezpečnou manipulaci se zbraní. Tím je myšleno bezpečné nabití, vybití, ukládání zbraně, závada atd. Střelecká zkouška z expanzní zbraně postrádá smysl, nelze zasáhnout cíl. Teoretická část by byla provedena prostřednictvím testu. Test by měl být zaměřený na zákon o zbraních, tedy na obecná pravidla pro všechny držitele zbraní uvedeny v tomto zákoně. Zvláštní důraz by měl být kladen na § 14a zákona o zbraních, který se zabývá zbraněmi kategorie C-I. Další testové otázky by měly být zaměřeny velice okrajově na první pomoc v případě zasažení expanzní zbraní, funkci zbraně, její části a oprávněné použití zbraně (nutná obrana, krajní nouze). Obecně by se jednalo o jednodušší variantu testu na zbrojní průkaz. Ačkoliv není cílem omezovat držení zbraní, ale provést vzdělání budoucích držitelů, v případě nesplnění uvedených zkoušek by nedošlo k udělení oprávnění. Otázky by měly být tvořeny jednoduše a stejně tak i hodnoceny, aby držitel dokázal schopnost bezpečně držet a používat zbraň.

Současné podmínky pro držení v ČR, tedy věk 18 let, místo pobytu na území ČR a svéprávnost by zůstaly zachovány. Další podmínka by byla bezúhonnost. Kdo byl pravomocně uznán vinným za poslední rok trestným činem násilné povahy,

by nesplňoval podmínku bezúhonnosti. Trestný čin násilné povahy by byl taxativně vyčleněn obdobně, jako tomu je v současné době v § 22 zákona o zbraních. V případě, že by držitel spáchal takovýto trestný čin již v průběhu držení zbraně, může policie zajistit zbraň. Stejně jako je tomu teď. Policie by provedla prověrku osoby při žádosti o zkoušku odbornosti a následně pravidelně každých 10 let.

Po splnění výše uvedeného by žadatel obdržel obdobu německého malého zbrojní průkazu, který by ho opravňoval neomezeně nakupovat expanzní zbraně, jejíž nabytí by musel do 10 pracovních dní ohlásit příslušnému útvaru policie.

Závěr

Hlavním cílem práce je charakteristika současné legislativy v oblasti držení a nabývání expanzních zbraní a zmapování jejich nelegálních úprav. Pro splnění cíle je v úvodních kapitolách popsána současná právní úprava dle zákona o zbraních č. 119/2002 Sb. Ta se zabývá obecně nabýváním, držením a nošením střelných zbraní. Součástí kapitoly jsou také kategorie zbraní. Určitou komplikací při tvorbě práce byla novela zákona o zbraních č. 13/2021 Sb. Novela částečně upravuje kategorizaci zbraní a při tvorbě to muselo být zohledněno ve všech kapitolách a aplikováno i na starší publikace, včetně komentáře zákona o zbraních. V současné době nejsou k dispozici žádné odborné publikace s touto kategorizací zbraní. Další kapitola popisuje zbrojní průkazy a zbrojní licence. Zabývá se podmínkami pro jejich získání, skupinami a dalším rozdělením.

Následuje kapitola, která čtenáři blíže přibližuje trestný čin nedovolené ozbrojování. Vzhledem k tématu práce byla tato kapitola důležitá. Došlo v ní k vysvětlení, za jakých okolností lze s držením expanzní zbraně naplnit skutkovou podstatu trestného činu nedovolené ozbrojování. Z výsledků práce vychází, že hlavní nebezpečnost expanzních zbraní nespočívá v jejich dovoleném výrobním provedení, ale v nelegálních úpravách, kdy trestného činu nedovolené ozbrojování se dopouští ten, kdo expanzní zbraň nelegálně upravuje nebo kdo má takto upravenou zbraň v držení. Na základě poznatků získaných tvorbou práce byla právní úprava z pohledu trestního práva shledaná jako dostačující a zvládá efektivně potírat tento typ trestné činnosti.

Další kapitola se věnuje mapování nelegálních úprav expanzních zbraní. Pro srovnání se věnuje i některým úpravám zbraní kategorie C-I a D. Součástí této kapitoly je vysvětlení funkce expanzních zbraní, popis výrobních podmínek a rozdělení jejich střeliva. Je to nezbytné pro pochopení principu nelegálních úprav, které jsou v této kapitole sepsány a rozděleny dle typu upravované zbraně. Po seznámení s nejčastějšími nelegálními úpravami jsou v práci uvedeny příklady těchto úprav z praxe na území ČR. Tato kapitola odhalila nebezpečnost nelegálně upravených expanzních zbraní a poměrně snadný postup přeměny na plně funkční kulovou zbraň, kdy návody na tyto úpravy jsou volně dostupné na internetu. Některé úpravy lze zvládnout s nářadím, které má většina lidí doma.

Následuje zhodnocení současné právní úpravy v oblasti zákona o zbraních. Obecně je česká legislativa jedna z nejefektivnějších v Evropě. Legislativa umožňuje legálním držitelům vlastnit značné množství zbraní při splnění poměrně přísných podmínek. Autor práce se domnívá, že podmínky pro získání expanzní zbraně nejsou dobře nastaveny vzhledem k možnostem úprav, ale i účinnosti zbraně v továrním provedení. Jedním z důvodů je i vzhled expanzních zbraní, který je téměř totožný s reálnými zbraněmi.

Na to přímo navazuje vedlejší cíl práce, což je tvorba nové právní úpravy v oblasti nabývání, držení a nošení expanzních zbraní. Tento cíl je inspirován podmínkami pro získání zbrojního průkazu. Jedná se o jeho jednodušší verzi, jejíž cílem je primárně naučit držitele zbraně potřebným dovednostem a vědomostem. Jedná se o ověřený postup. Jedna z kapitol se krátce věnuje srovnání s právní úpravou Spolkové republiky Německo a Polské republiky.

Problém při tvorbě práce byl v dostupnosti literatury na toto téma. Většina literatury se zbrojní tematikou se expanzními zbraněmi nezabývá vůbec nebo pouze okrajově. Může za to celková nezajímavost těchto zbraní, dále i fakt, že nelegální úpravy nejsou na území ČR v současné době závažný problém, i když lze pozorovat rostoucí tendence. Díky tomu práce poskytne potřebné informace o expanzních zbraních v podobě podmínek držení, nošení, ale i použití funkce a účinnosti např. osobám, které uvažují o pořízení takovéto zbraně.

Střelecká komunita je v posledních letech pod tlakem ze strany EU. V ČR je držení zbraní poměrně svobodné, tedy za splnění podmínek daných zákonem lze vlastnit širokou škálu zbraní. Proto držitelé expanzních zbraní v případě, že s touto zbraní páchají jakékoliv protiprávní jednání, poškozují dobrou pověst ověřených držitelů střelných zbraní, jelikož prostřednictvím médií jsou tyto osoby prezentovány jako držitelé legálních zbraní. Informace je sice pravdivá, ale nejedná se o držitele zbrojních průkazů. I přesto, že nebylo cílem této kapitoly omezení držení těchto zbraní, ale pouze vzdělání v tomto směru, je vzhledem k současné situaci nezbytné, aby osoba, která nesplní požadavky, nedostala oprávnění vlastnit expanzní zbraň. Práce má za úkol zvýšit povědomí o této problematice jak pro držitele zbraní, policisty, ale i odbornou veřejnost.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. FLORQUIN, Nicolas a Benjamin KING. FROM LEGAL TO LETHAL: Converted Firearms in Europe. Switzerland: Small Arms Survey, 2018. ISBN 978-2-940548-50-7. s. 67
2. FRENZL, Jiří. Ruční palné zbraně. Třetí vydání. Uherský Brod: COPt, 1996. ISBN 978-80-260-8597-3 s. 223
3. JELÍNEK, Jiří. Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou. Praha: Leges, . Glosátor. 2012. ISBN 978-80-8757-629-8. s. 1280
4. JUŘÍČEK, Ludvík a Petr ROŽŇÁK. Bezpečnost, hrozby a rizika v 21. století. Ostrava: Key Publishing, 2014. Monografie. ISBN isbn978-80-7418-201-3. s. 323
5. KUČHTA, Josef. a kol. Kurs trestního práva: trestní právo hmotné: zvláštní část. V Praze: C.H. Beck, 2009. s. 361 Beckovy právnické učebnice ISBN 978-80-7400-047-8. s. 656
6. NOVOTNÝ, Oto a spol. Trestní právo hmotné. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-960-9. s.143
7. NOVOTNÝ, F. a kol. Trestní zákoník 2010: stav k 1. 4. 2010: komentář, judikatura, důvodová zpráva. Praha: Eurounion, 2010. ISBN 978-807-3170-844 s. 838
8. PLANKA, Bohumil. Kriminalistická balistika. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. ISBN 978-80-7380-036-9. s. 672

9. ŠÁMAL, Pavel. a kol. Trestní zákoník: komentář. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-109-3. s. 3285
10. ŠAFR, Miroslav a Petr HEJNA. Střelná poranění. Praha: Galén, c2010. ISBN isbn978-80-7262-696-0. s. 259

Elektronické zdroje

1. Británie: Před 22 lety zakázali zbraně, nyní proti vlně zločinu zvažují nasazení armády v ulicích | zbrojnice.com. [online]. Copyright © Tomáš Gawron Dostupné z: <https://zbrojnice.com/2019/03/14/britanie-pred-22-lety-zakazali-zbrane-nyni-proti-vlne-zlocinu-zvazuji-nasazeni-armady-v-ulicich/> [cit. 09.03.2021].
2. ČESKO. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 4. 2016. In Nejvyšší soud, Česká republika. 2017, spisová značka 11 Tdo 1620/2015[online]. Dostupné z WWW: https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/4E0F4BB3C4F8DF0FC1257FF000471234?openDocument&Highlight=0, .
3. ČESKO. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 2. 2008. In Nejvyšší soud, Česká republika. 2008, spisová značka 8 Tdo 65/2008[online]. Dostupné z WWW: https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/08D9C900E51E3971C1257A4E00668CB3?openDocument&Highlight=0,
4. ČESKO. Zákon č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 1998-05-29].
5. ČESKO. Ústava České republiky č. 1/1993 Sb.. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 1992-12-28].
6. ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2009-01-08].

7. ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2002-03-08].
8. ČESKO. Vyhláška č. 370/2002 Sb. o dovoleném výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR.
9. ČESKO. Zákon č. 147/1983 Sb. Zákon o zbraních a střelivu. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 1983-12-16].
10. ČESKO. Zákon č. 288/1995 Sb. Zákon o střelných zbraních a střelivu. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 1996-3-1].
11. HURNÍK, Z. Zlaté české ručičky [online]. Praha: Interní materiál PČR: odborný článek
12. Nařízení EK 2015/2403 - znehodnocování střelných zbraní - LEX - sdružení na ochranu práv majitelů zbraní. [online]. Dostupné z: <https://www.gunlex.cz/domu/kratke-zpravy/2272-narizeni-ek-2015-2403-znehodnocovani-strelnych-zbrani> [cit. 19.03.2021]
13. Novela zákona o zbraních a zbraňová amnestie - Policie České republiky. Úvodní strana - Policie České republiky [online]. Copyright © 2020 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 01.02.2021]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/novela-zakona-o-zbranich-a-zbranova-amnestie.aspx>
14. PLANKA, B. Hurník, Z. Podomácku upravené a zhotovené zbraně [online]. Praha: Interní materiál PČR: odborný článek

15. Plynová pistole Ekol ASI sklopka černá cal. 9 mm - Kentaur Zbraně. Prodej zbraní a střeliva - Kentaur zbraně [online]. Dostupné z: <https://www.kentaurzbrane.cz/plynova-pistole-ekol-asi-sklopka-cerna-cal--9mm/> [cit. 16.02.2021]
16. Plynovky, flobertky, derringery a další zbraně bez zbrojního průkazu: Pravidla nakládání s kategorií C-I a D po novele zákona o zbraních | zbrojnice.com. | Praktické, právní, kulturní a společenské aspekty civilního držení zbraní. [online]. Dostupné z: <https://zbrojnice.com/2021/01/26/plynovky-flobertky-derringery-a-dalsi-zbrane-bez-zbrojniho-prukazu-pravidla-nakladani-s-kategorii-c-i-a-d-po-novele-zakona-o-zbranich/> [cit. 06.03.2021]
17. Rozhovor - Mike Lindsay: V Británii je zločinem mít u sebe jakýkoliv předmět pro účel sebeobrany | zbrojnice.com [online]. Copyright © Tomáš Gawron Dostupné z: <https://zbrojnice.com/2019/03/25/rozhovor-mike-lindsay-v-britanii-je-zlocinem-mit-u-sebe-jakykoliv-predmet-pro-ucel-sebeobrany/> [cit. 07.03.2021].
18. SLOVENSKO. Zákon č. 190/2003 Z. z. Zákon o strelných zbraniach a strelive | Aktuálne znenie. Zbierka zákonov, právne predpisy, oblasti práva, register čiastok [online] Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2003-190> © [cit. 26.03.2021]
19. TERYNGEL, J. Kreml, A. Zákon o zbraních: Komentář. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR. s. 88

20. Ustawa z 21 maja 1999 r., o broni i amunicji, Dz.U. 1999 Nr 53 poz. 549 [online]. Dostupné z: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20120000576/T/D20120576L.pdf> [cit. 08.03.2021]
21. WaffG - Waffengesetz. Gesetze im Internet [online]. Dostupné z: https://www.gesetze-im-internet.de/waffg_2002/BJNR397010002.html [cit. 08.03.2021].
22. Zbraně podléhající zákonu o zbraních a podmínky jejich nabývání a držení - Ministerstvo vnitra České republiky. Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2020 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 04.01.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zbrane-podlehajici-zakonu-o-zbranich-a-podminky-jejich-nabyvani-a-drzeni.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3d>

Seznam obrázků a tabulek

- Obr. č. 1 Nábojky do expanzních zbraní
- Obr. č. 2: Balistický blok po střele z upravené nábojky 8mm PAK
- Obr. č. 3: Pistole Ekol ASI
- Obr. č. 4: Akustický samopal vz. 61
- Obr. č. 5: Řez zbraně ČZ model 83
- Obr. č. 6: Upravená expanzní zbraň Zoraki M-906
- Obr. č. 7: Upravená expanzní zbraň Zoraki M-906
- Obr. č. 8 Upravený zásobník expanzní zbraně
- Obr. č. 9: Upravená expanzní zbraň Zoraki M-906
- Obr. č. 10: Upravená expanzní zbraň Bruni
- Obr. č. 11: Upravená expanzní zbraň Zastava
- Obr. č. 12: Upravená hlaveň
- Obr. č. 13: Upravená hlaveň
- Obr. č. 14: Upravený řez zbraně samopal vz. 26
-
- Tab. č. 1: Příklady nejčastěji konvertovaných expanzních zbraní v Evropě

Přílohy

Příloha č.1

Pomáhat a chránit

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE

Odbor kriminalistické techniky a expertiz

Č. j. xxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxx

Výtisk č.: 1/3

Počet listů: 5

Přílohy: 1/obálka

Policie České republiky

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ obor kriminalistika, odvětví balistika

Odbor kriminalistické techniky a expertiz Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy jako ústav specializovaný na znaleckou činnost ve smyslu § 21 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů, vydává v souladu s článkem 5.10 normy ČSN EN ISO/IEC 17025:2005 a dokumentem ILAC-G19:08/2014 Směrnice pro forenzní zkoušení toto **odborné vyjádření.**

Na základě žádosti o provedení odborného vyjádření dle § 105 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb. k č. j. KRPA-xxxxxxxxxxxxxx ze dne xxxxxxxxxxxxxx, na OKTE došlo dne xxxxxxxxxxxxxx.

K případu: **JÍZDA POD VLIVEM OPL + RZ Z KRADENÉHO VOZU**

Ze dne: xxxxxxxxxxxxxx

Obec: xxxxxxxxxxxxxx

Ulice: xxxxxxxxxxxxxx

Prověřovaný: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Ke zkoumání předloženo (citace):

1KS plynová pistole GLOCK 9. MM, výr. číslo xxxxxxxxxxxx, včetně 1ks zásobník k zbrani + 8ks nábojů

Akreditovaná ČIA, o. p. s.
podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2005

www.policie.cz

Tel.: +420
Fax: +420
mail: @pccr.cz

Zkoumáním má být zjištěno (citace):

1. Určit druh předložené zbraně, původ, značku (typ?).
2. Zda zajištěný předmět, který byl předložen ke zkoumání je střelnou zbraní.
3. Zda bylo, v poslední době, ze zbraně střeleno.
4. Zda je zbraň způsobilá ke střelbě.
5. Zjistit, zda předloženou zbraní nebyl spáchán dosud neobjasněný trestný čin.
6. Posoudit technický stav zbraně z hlediska bezpečnosti ovládní zbraně.
7. Zjistit zda u zbraně byly provedeny dodatečné úpravy nebo opravy.
8. Určit o jakou střelnou zbraň se jedná a zda zbraň podléhá registraci

Další dle znalce

Použité metody: byly použity zkušební metody: „identifikace zbraní, části zbraní, střeliva a komponentů střeliva“-2SOP-7OKTE-2014/1-3Q a „balistická komparační geometrická analýza povrchu střel a nábojnic“ -1SOP-7OKTE-2014/1-3Q. Jedná se o akreditované metody.

Vyjádření

Ke zkoumání byla předložena **upravená expanzní zbraň - samonabíjecí pistole** značky **BRUNI, model GAP**, ráže 9 mm P. A. K, výrobní číslo xxxxxxxx, italské komerční výroby.

Závěr pistole vyroben ze slitiny aluminia a povrchově druhotně černě lakován, tělo je vyrobeno z plastu černé barvy metodou přesného lití. Na levé straně závěru se nachází logo výrobce, označení modelu a ráže „GAP kal 9mm PAK made in Italy“[®], z pravé strany je vyraženo výrobní číslo „xxxxxxx“. Pistole je označena italskou zkušební značkou doplněnou kódem roku zkoušky (výroby) „CB“ (2007). Na povrchu zbraně se nacházejí mechanické nečistoty a stopy opotřebení.

Foto č.1

Zbraň byla předložena s jedním kusem typově příslušného zásobníku s ocelovým pláštěm, patkou a podavačem ze slitiny alumina. **Zásobník je funkční**, a bez úprav.

Technickou prohlídkou bylo zjištěno že:

- ve vývrtnu hlavně se nachází (je nabita) pryžová sférická střela o průměru 10 mm a hmotnosti 0,8 g (foto č.2),

Foto č.2

- z hlavně byl amatérsky odstraněn (odvrtán) závit pro upevnění adaptéru pro střelbu signálními světlicemi,
- průměr vývrtnu hlavně byl v délce cca 48 mm zvětšen (odvrtán) na průměr 10 mm,
- z levé strany těla hlavně, je kolmo na osu hlavně vyvrtán otvor o průměru 6 mm (viz. foto č.3). Otvor byl pravděpodobně vyvrtán s cílem odstranit továrně montovanou přepážku, bránící použití kulových nábojů (přepážka nebyla odstraněna). Otvor svou hloubkou zasahuje až do vývrtnu hlavně, v důsledku toho vzniklým otvorem uniká část plynů vznikajících při výstřelu.

Foto č.3

Provedeným výtěrem hlavně, nábojové komory a bočního otvoru (vyvrtaného) byly na vatových tamponech zjištěny stopy očázení a mechanických nečistot.

Ze zbraně byla provedena zkušební střelba, při které bylo zjištěno:

- do nábojové komory lze vložit a odpálit rážově příslušnou nábojku,
- pokud je do hlavně vložena (nabita) pryžová střela, dojde při odpálení akustické nábojky k jejímu vymetení z hlavně,
- **důsledkem provedených úprav není střelba ze zbraně bezpečná, hrozí havárie zbraně.**

Nábojky získané zkušební střelbou byly porovnány v ÚSBS KÚ PČR Praha a LSBS OKTE s **negativním výsledkem**-nepodařilo se zjistit, že by s předloženou zbraní byl spáchán neobjasněný tr. čin.

Zbraň byla původně vyrobena jako expanzní zbraň – zbraň kategorie „D“, kterou může bez povolení nabývat, držet nebo nosit fyzická osoba starší 18 let způsobilá k právním úkonům. **Avšak důsledkem provedených úprav již zbraň nesplňuje podmínky Vyhlášky MPO č.370/2002 Sb. o dovoleném výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva a leze jí tak dle zákona č.119/2002 Sb. o zbraních a střelivu podle § 4 odst. a) 5 zařadit jako zbraň kategorie A – zakázanou zbraň (expanzí zbraň v nedovoleném provedení).**

K poslední době střelby se nelze blíže vyjádřit, neboť v kriminalisticko-technickém zkoumání není v současné době známa metoda, která by umožňovala spolehlivě určit dobu poslední střelby.

Se zbraní bylo předloženo 8 kusů nábojek ráže 9 mm P.A z toho je:

- **4 ks akustických nábojek ráže 9 mm P.A Blanc** v provedení: mosazná nábojnice uzavřená plastovou krytkou zelené barvy, osazená mosaznou zápalkou a označená dnovou signaturou „9mm P.A Blanc S&B“. Výrobní provedení nábojek odpovídá soudobé tuzemské komerční výrobě (Sellier & Bellot). **Nábojky nejsou dodatečně upravovány a jsou funkční, což bylo ověřeno jejich odstřelením ve zkoumané zbraní.**
- **4 ks nábojek ráže 9 mm P.A PV s chemickou dráždivou náplní „nonivamidu“** (tzv. technický pepř). Z toho jsou:
 - **dva kusy nábojek jsou v provedení:** mosazná nábojnice uzavřená plastovou krytkou červeno-hnědé barvy, osazená niklovanou zápalkou, označená dnovou signaturou „WADIE 9mm PA PV“. Výrobní provedení nábojek odpovídá soudobé německé komerční výrobě. **Nábojky nejsou dodatečně upravovány a jsou funkční, což bylo ověřeno jejich odstřelením ve zkoumané zbraní.**

- **dva kusy nábojek jsou v provedení:** výrobního provedení: mosazná nábojnice uzavřená plastovou krytkou červené barvy, osazená niklovanou zápalkou, označená dnovou signaturou „PTS 9mm PA PV“. Výrobní provedení nábojek odpovídá soudobé německé komerční výrobě. Technickou prohlídkou bylo zjištěno, že jde tzv.selhače. **Nábojky nejsou (vzhledem k technickému stavu) bezpečné pro další použití v palné zbraní a proto je předávám k likvidaci č. j.: KRPA-6660/ČJ-2018-0000KT.**

Žádné další skutečnosti nebyly zjištěny.

Po ukončeném zkoumání, předměty uvedené v Balícím listě zasílám zpět. Přílohu, **osobně** vyzvedne zástupce dožadujícího součásti.

Odborné vyjádření zpracováno: xxxxxxxxxxxxxx

Upozornění: výsledky zkoušek (zkoumání) se vztahují pouze ke zkušebním vzorkům (stopám). Odborné vyjádření nesmí být bez písemného souhlasu vedoucího OKTE xxxxxxxxxxxxxx reprodukováno jinak než celé a nesmí z něho být nic převzato nebo kopírováno.

Odborné vyjádření zpracoval: kpt. xxxxxxxxxxxxxx
vrchní komisař

mjr. xxxxxxxxxxxxxx
vedoucí odboru kriminalistické
techniky a expertiz

Příloha č. 2

Pomáhat a chránit

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE

Odbor kriminalistické techniky a expertiz

Č. j. xxxxxxxxxxxx

Praha xxxxxxxx

Výtisk č.: 1/3

Počet stran: 6

Přílohy: viz.bal.list

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ obor kriminalistika, odvětví balistika

Odbor kriminalistické techniky a expertiz Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy jako ústav specializovaný na znaleckou činnost ve smyslu § 21 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů, vydává v souladu s článkem 7.8 normy ČSN EN ISO/IEC 17025:2018 a dokumentem ILAC-G19:08/2014 Směrnice pro forenzní zkoušení toto **odborné vyjádření**.

Na základě žádosti o provedení odborného vyjádření dle § 105 odst. 1 trestního řádu.

k č. j. xxxxxxxxxxxx ze dne xxxxxxxx, na OKTE došlo dne xxxxxxxx.

Informace získané ze žádosti o provedení odborného vyjádření:

K případu: **NEDOVOLENÉ OZBROJOVÁNÍ**

Ze dne: xxxxxxxxxxxx

Místo: xxxxxxxxxxxx

Poškozený: veřejný zájem

Prověřovaný: xxxxxxxxxxxx

Zkušební laboratoř č. L
Akreditovaná ČIA, o. p. s
podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2018

www.policie.cz

Tel.: +420

Fax: +420

mail:xxxxxxxxx@pcr.cz

Ke zkoumání předloženo:

- *1 x upravená expanzní zbraň zn. ZORAKI M 906 – TD v.č: XXXX*
- *1 x zásobník*
- *6 ks nábojů ráže 6,35 mm Br.*

Zkoumáním má být zjištěno (citace):

- 1) Provést ohledání zajištěné zbraně a střeliva, provést jejich popis a zjištění jejich stavu.*
- 2) Provéřit, zda zajištěná zbraň nebyla použita ke spáchání trestného činu.*
- 3) Zda se jedná o zbraň podléhající registraci, či zbraň zakázaná, případně zda byla registrována v databázi hlášených zbraní, případně zda je hlášena jako odcizená*
- 4) Další podstatné zjištění znalce*

Byl dán souhlas s použitím destrukčních metod při odborném posuzování.

Použité metody: byly použity zkušební metody: „identifikace zbraní, části zbraní, střeliva a komponentů střeliva“-2SOP a „balistická komparační geometrická analýza povrchu střel a nábojnic“-1SOP.

Vyjádření

Ke zkoumání byla předložena **upravená expanzní zbraň - samonabíjecí pistole značky ZORAKI, model M906 - TD**, ráže 7,65 mm Browning (původně 9 mm P.A Blanc), výrobní číslo xxxxxxxx, soudobé turecké komerční výroby (foto č. 1).

Foto č. 1 – upravená ex. pi. Zoraki M906-TD, v.č.: xxxxxxxxx

Závěr zbraně je vyroben ze slitiny aluminia a povrchově saténově niklován, tělo zbraně je z černého plastu vyrobeno metodou přesného lití. Na levé straně závěru se nachází logo a název výrobce, označení modelu „ZORAKI- M 906-TD“. Na pravé straně je označení prodejní firmy „J.S.G“. Výrobní číslo „xxxxxx“ je umístěno na kovovém štítku vloženém do těla pistole z pravé strany, číslice za lomítkem jsou vyraženy na plastovém těle. Pistole je označena tuzemskou civilní zkušební značkou doplněnou dvojcíslím roku zkoušky „xx“ (rok xxxx). Zbraň vykazuje stopy mechanického oteru a otluků.

Provedeným výtěrem hlavně a nábojové komory byly na vatových tamponech zjištěny stopy očazenin, koroze a mechanických nečistot. Vývrt je napaden ostrůvky drobné koroze (foto č. 4).

Technickou prohlídkou bylo zjištěno, že zbraň byla původně vyrobena jako expanzní (určena pro použití expanzních akustických nebo plynových nábojek) v předloženém stavu je dodatečně upravena pro použití jednotného kulového střeliva ráže 7,65 mm Browning.

Úprava spočívá:

- původní hlaveň je odstraněna a nahrazena novou, vsazenou do těla zbraně,
- nová hlaveň je ocelová o délce 71,5 mm, s drážkovaným vývrtem se šesti drážkami pravotočivé orientace a nábojovou komorou ráže 7,65 mm Browning (foto č. 2), povrch hlavně i nábojové komory vykazuje znaky hrubého opracování,
- tvar skluzavky nábojů je upraven pomocí světlého nevytvrzeného tmele (foto č. 3).

Důsledkem provedené úpravy lze do nábojové komory zbraně vložit a odpálit jednotný náboj ráže 7,65 mm Browning. Ze zbraně byla provedena zkušební střelba - **v předloženém stavu je zbraň funkční a střelby způsobilá**, avšak v důsledku nepřesnosti úprav nahodile nedochází k podání náboje do nábojové komory.

Foto č. 2 – detail osazení zbraně novou hlavní

Foto č. 3 – úprava skluzavky

Foto č. 4 – koroze vývrtu

Zbraň byla předložena s jedním kusem typově příslušného zásobníku s ocelovým pláštěm, plastovou patkou a kovovým podavačem. **Zásobník je funkční**, vývodky zásobníku jsou upraveny pro náboj ráže 7,65 mm Browning, na povrchu zásobníku se nacházejí mechanické nečistoty.

Nábojnice a střely získané zkušební střelbou byly porovnány v *Ústřední sbírce balistických stop KÚ PČR* a *Lokální sbírce balistických stop OKTE Praha* s **negativním výsledkem** - nepodařilo se zjistit, že s předloženou zbraní byl spáchán neobjasněný trestný čin evidovaný ve sbírkách balistických stop.

Zbraň byla původně vyrobena jako expanzní zbraň – zbraň kategorie „D“, kterou může bez povolení nabývat, držet nebo nosit fyzická osoba starší 18 let způsobila k právním úkonům. **Avšak důsledkem provedených úprav již zbraň nesplňuje podmínky Vyhlášky MPO č.370/2002 Sb. o dovozeném výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva a leze jí tak dle zákona č.119/2002 Sb. o zbraních a střelivu podle § 4 odst. a) 5 zařadit jako zbraň kategorie A – zakázanou zbraň (expanzní zbraň v nedovoleném provedení).**

Spolu se zbraní bylo předloženo **6 ks nábojů ráže 7,65 mm Browning** (foto č. 5), náboje jsou v sestavě: mosazná nábojnice osazená mosaznou zápalkou typu Berdan a laborována celoplášťovou střelou typu FMJ. Náboje jsou tuzemské výroby (Sellier & Bellot) různých výrobních sérií z období cca 1970 až 2018. Povrch nábojů vykazuje stopy po opakovaném nabíjení do zásobníku a nábojové komory zbraně. U jednoho kusu se na povrchu nacházejí stopy koroze (náboj byl pravděpodobně delší čas vložen v nábojové komoře zbraně). Funkčnost nábojů byla ověřena jejich odstřelením ve zkoumané zbraní.

Foto č. 5 – náboje ráže 7,65 mm Br.

Z hlediska zákona č. 119/2002 Sb. se jedná o dovolené výrobní provedení střeliva, jeho nabývání a držení je možné pouze na základě příslušného oprávnění (Zbrojní průkaz, Zbrojní licence).

K části otázky č. 3) „případně zda byla registrována v databázi hlášených zbraní, případně zda je hlášena jako odcizená“.

Expanzní zbraně dle současné zákonné úpravy nepodléhají registraci, zbraň je navíc v nedovoleném provedení, a proto její lustrace je bezpředmětná. Pracoviště balistiky OKTE lustrace odcizených zbraní neprovádí (nemá přístup do IS P- ZBRANĚ).

Po ukončeném zkoumání, předměty uvedené v Balícím listě zasílám zpět. Přílohu, **osobně** vyzvedne zástupce dožadujícího součásti.

Místo provedení zkoušky: xxxxxxxxxxxxxx

Odborné vyjádření zpracováno: xxxxxxxxxxxxxx

Upozornění: výsledky zkoušek (zkoumání) se vztahují pouze ke zkušebním vzorkům (stopám). Odborné vyjádření nesmí být bez písemného souhlasu vedoucího OKTE XXXX reprodukováno jinak než celé a nesmí z něho být nic převzato nebo kopírováno.

Odborné vyjádření zpracoval:

kpt. xxxxxxxxx
vrchní komisař

mjr. XXXXXXXX
vedoucí odboru kriminalistické
techniky a expertiz